

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Den. No:	207486
Tbn. No:	209 KUR, K

KUR'ÂN-I KERİM'DE EHL-İ KİTAB

– Tartışmalı İlmî Toplantı –

12 – 13 Kasım 2005

Üsküdar Belediyesi
Altunizade Kültür Merkezi

İstanbul 2007

KUR'ÂN-I KERİM'DE EHL-İ KİTABIN KONUMU

Prof. Dr. Veli ULUTÜRK

"Kur'ân'da Ehl-i Kitab'ın Konumu" başlıklı bildirimiz, adından da anlaşılacağı gibi, Kur'ân-ı Kerim'e göre hazırlanmıştır. Biz bu tebliğde Kur'ân'dan aldıklarımızı size yansıtmaya çalıştık, objektif olmaya gayret ettik. O itibarla bizim bu bildirimiz, bir durum tesbitinden ibarettir.

Araştırmamız sırasında gördük ki Ehl-i Kitab'a yönelik bilgiler Kur'ân-ı Kerim'de daha çok Medenî sûrelerde yer almıştır. Mekkî sûrelere serpiştirilmiş bilgiler de var. Ancak Yahudilerle ilgili âyetlerin daha çok Bakara Sûresi'nde Hristiyanlarla ilgili âyetlerin de eğer bir oran gözetilecek olursa daha çok Âl-i İmrân'da yer aldığını gördük. Nisa, Mâide, En'am ve A'raf sûrelerinde de hem Yahudilerle ve hem de Hristiyanlarla ilgili pek çok âyet-i kerîme yer almaktadır. Müşterek hitaplardaki "Ehl-i Kitab" tabirinin daha çok Yahudi yoğunluklu olduğunu gördük.

Onun için bu tür âyetleri biz (A) başlığı altında verdik. Hatta Kur'ân'ı Kerim'de Ehl-i Kitab'a hitâbeden âyetlerin çoğunluğunu Yahudilerden bahseden âyetlerin teşkil ettiğini de söyleyebiliriz. Biz böyle bir intibaya vardık. Bunun, günümüzün şartlarında nasıl bir yoruma yol açabileceğinin takdirini de sizlere bırakıyorum.

Bir de ister katılırsınız, ister katılmazsınız şu kanaatimi sizlerle paylaşmak isterim: Cenâb-ı Allah, sanki Ehl-i Kitab'ın kendilerine "Biz Yahudiyiz, biz Hristiyanız" demelerinden hoşlanmıyor. Onlar kendilerine böyle dedikleri için hikâyeye tarzında onlardan naklediyor. "Ehl-i Kitab" hitabını daha çok benimsiyor. Belki de bununla Yüce Allah ayırıcı değil, ortak tarafı dillendirerek onları Hz. Peygamber (s.a.v)'e ve Kur'ân'a inanmaya yaklaştırmak istiyor. Ben Kur'ân'dan böyle bir izlenim hissettim.

Giriş

Tek yaratıcı olan Allah Teâla'nın, yarattıklarını doğru bir şekilde yönetmek için onlara emirler ve kanunlar koyması gayet tabiidir. Yaratamayanların, Allah'ın yarattıklarına kanunlar koyması tabii karşılanıyor da, Yaratana Allah'ın yarattıklarına emirler vermesine ve kanunlar koymasına karşı çıkılıyorsa, bu bir hak gasbı ve zulümdür. Allah Teâla şöyle buyurur: *"Şüphesiz ki Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra da arşa istiva eden, geceyi, durmadan kendisini kovalayan gündüze bürüyüp örten; güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğmiş durumda yaratan Allah'dır. Bilesiniz ki yaratmak da, emretmek de onun hakkıdır. Âlemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir!"*¹

İşte yaratmak şanı olan Yüce Allah'ın yarattıklarına olan emir ve kanunlarının tamamına din diyoruz. Şu halde Kur'ân'a göre bir Yaratıcı var, Onun da bir dini vardır. Bu dinin adı da İslâm dinidir. Yani Allah'a teslimiyet dinidir. Bütün varlıklar yani yaratıklar Yaratana bu fıtrat dinine tav'an ve kerhen uymakla yükümlüdürler. *"Göklerdekilere ve yerdekilere ister, istemez O'na teslim olup (Müslüman) olduğu halde, onlar (bilhassa Ehl-i Kitab) Allah'ın dininden başkasını mı arıyorlar? Hâlbuki kendileri de O'na döndürüleceklerdir."*²

Çünkü Hz. Musa'nın diliyle *"Bizim Rabbimiz, her şeye yaratılışını (varlık ve özelliğini) bahşeden, sonra da yolunu gösterendir, dedi."*³ *"Sen kendini batıl her tür-*

¹ A'raf, 7/54.

² Âl-i İmrân, 3/83.

³ Tâ-hâ, 20/50.

lû inancı reddederek, bir muvahhid olarak bu dine (yani) Allah'ın insanları üzerine yarattığı fıtratına yönelt. Çünkü Allah'ın yarattığı fıtratda bir değişiklik yoktur. İnsanların çoğu bilmese de işte dosdoğru din budur.”⁴

İşte bütün peygamberler, insanları, insanla ve tüm varlıklarla uyum hâlinde olan bu fıtrat, bu tevhid ve bu doğru dine yani İslâm dinine da'vet etmişlerdir. Onun içindir ki, bu anlamda geçen âyetlerdeki din kelimesi eliflamla ma'rife “الدين” şeklinde geçmektedir.

Allah'ın şu malûm dini İslâm dini anlamını ifade etmektedir. Tüm insanlar Allah'ın kulu olduklarına göre tüm peygamberler de Allah'ın bu Tevhîd ve İslâm dinini insanlara tebliğ edip öğretmişlerdir. Peygamberler tarihi içinde önemli bir kavşak noktası olan İbrahim (s.a.v.)'in milleti de bu dindir. Onlar da Kur'ân'da İslâm, Müslüman kelimesiyle anılmışlardır.

“Kendini bilineyenden başka İbrahim'in dinine kim yüz çevirebilir ki? Andolsun ki biz onu dünyada elçi seçtik; şüphesiz ki o ahirette de Sâlihler arasında olacaktır. Rabbi ona 'kendini bana teslim edip Müslüman ol' dediğinde, o da: 'kendimi Âlemlerin Rabbine teslim edip Müslüman oldum' demişti. İbrahim de Yakup da oğullarına: 'Ey yavrularımı, Allah sizin için bu dini (الدين) seçmiştir. O halde ancak Müslümanlar olarak can veriniz' diyerek emretmişlerdi. Yoksa Yakub'a ölüm anı gelip çattığı zaman siz orada mı idiniz? Hani Yakup o zaman oğullarına; 'Benden sonra kime ibadet edeceksiniz?' diye sorduğunda onlar: 'Senin ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilâhî olan tek Allah'a ibâdet edeceğiz, çünkü biz ona teslim olan müslümanlarız' diye karşılık vermişlerdi”⁵

Hız. Muhammed (s.a.v.) de Allah'ın bu dininin son tebliğcisi, son peygamberidir. Din, peygamberlik, kitap onunla ortaya çıkmış bir bid'at değildir. İbrahim ve oğlu İsmail (s.a.v.) Mekke'de yeryüzünün bu ilk mabedini yaparlarken şöyle dua etmişlerdir:

⁴ Rûm, 30/30.

⁵ Bakara, 2/130-133.

*"Ey Rabbimiz! Bizi kendini sana teslim eden Müslümanlardan eyle. Soyumuzdan da Sana itaatkâr müslüman ümmet çıkar, bize ibadet usullerimizi göster, tövbe-lerimizi kabul eyle! Çünkü sen tövbeleri çokça kabul eden çok müşfik olansın. Ey Rabbimiz! Onlara içlerinden, kendilerine senin âyetlerini okuyacak, onlara kitabı ve hikmeti öğretecek (onları şirkden, günahlardan) temizleyecek bir peygamber gönder. Çünkü Sen çok güçlü, hüküm ve hikmet sahibisin"*⁶. İşte Hz. Muhammed (s.a.v.)'ın Allah tarafından gönderilişi, Hz. İbrahim'in duasının bir tecellisi-
dir.

Yüce Allah esasta bu dini bütün peygamberlere vahyettiğini, onların da Allah'ın hidayet ettiği salih kullar olduğunu bildirir ve Hz. Peygamber için *"Habibim, sen de onların hidayetine (doğru yoluna) uy!"*⁷ buyurur. Yine *"Allah size hükümlerini açıklayacak, sizi daha önce geçmiş iyi insanların yollarına iletmek tevbe-lerinizi kabul etmek ister, Allah bilir, hikmet sahibidir"*⁸ buyurur. *"O, din ko-nusunda Nuh'a emrettiğini, sana vahyettiğimizi İbrahim'e, Mûsâ'ya ve İsa'ya em-rettiğimizi size de din kılmıştır. O da şudur: 'Dini tatbik edin ve onda ayrılığa düş-meyin!' Ancak senin kendilerini davet ettiğin bu (din) Allah'a ortak koşanlara ağır geldi. Allah dilediğini kendine seçer ve kendine yöneleni de doğru yola iletir."*⁹

Allah'ın bu dininde peygamberler hep, Allah'ın varlığı, birliği, peygam-berler, kitaplar, ahiret sorumluluğu, cennet, cehennem gibi inanç konularını öğrettikleri gibi; namaz, oruç, zekât ve kurban gibi tek Allah'a ibadet çeşitle-rini de öğretmişlerdir.

İşte âyetler: *"Hani biz İsrailoğullarından 'Allah'tan başkasına ibadet etmeye-ceksiniz, anne babaya, yakınlara, yetimlere, yoksullara iyilik edeceksiniz, herkese gü-zel söz söyleyeceksiniz, namazı kılacaksınız, zekâtı vereceksiniz' diye söz almıştık. Sonra pek azınız hariç, yüz çevirerek sözünüzden döndünüz"*¹⁰ (İsmail) de ailesine

⁶ Bakara, 2/128-129; Ayrıca bkz, Âl-i İmran, 3/164; Cum'a, 62/2.

⁷ En'am, 6/90.

⁸ Nisa, 4/26.

⁹ Şûrâ, 42/13.

¹⁰ Bakara, 2/83.

namaz ve zekâtı emrederdi. Rabbinin katında da hoşnutluğa ulaşmıştı"¹¹. "*Zekeriyâ mabette durmuş namaz kılariken melekler ona şöyle nida ettiler*"¹².

Hız. İsa da insanlara "Allah'ı bırakın da, bana kul olun, melekleri ve peygamberleri rabler edinin" dememiştir¹³. Hız. İsa da "Allah birdir, müşrik cennete giremez", dedi¹⁴. İsa da bir peygamberdir, beni ve anamı iki ilâh edinin demedi¹⁵. "*Ben onlara sadece bana emrettiğin şeyi söyledim. 'Benim de Rabbin, sizin de Rabbiniz olan Allah'a ibadet edin' dedim aralarında bulunduğum sürece ben onlara şahit idim. Ama beni içlerinden aldığıında, artık üzerlerine gözetleyici yalnız sen oldun. Sen her şeye hakkıyla şahitsin*"¹⁶.

Rüku'lu, secdeli namazın Ümmet-i Muhammede mahsus olduğu, önceki ümmetlerin namazlarının rüku'suz, secdesiz olduğu şeklindeki görüş Kur'ân âyetlerinin sarâhatine uymamaktadır. Hak dinlerde hep rüku'lu secdeli namaz başlıca ibadettir. "*Hani, biz Kâbe'yi insanlara sevap kazanma ve güven yeri kıldık. Siz de makam-ı İbrahim'den bir namaz yeri edinin. İbrahim ve İsmâil'e de: 'Tavaf edenler, itikâfa girenler, rüku' ve secde edenler için evimi tertemiz tutun' diye emretmiştik*"¹⁷. "Namazı tam kılın, zekâtı verin, rüku' edenlerle beraber rüku' edin"¹⁸. "Ey Meryem! Saygı dolu bir gönülle Rabbi'nin huzûrunda dîvan dur, secde et ve (O'nun huzûrunda) rüku' edenlerle berâber rüku' et"¹⁹.

Bugünkü Kitâb-ı Mukaddes'de de rüku' ve secde yer almaktadır. Tevrat, Sayılar, 20-22; Tekvîn, 17, 3; Çıkış, 34, 8; Nehemya, 8, 6; Matta, 26, 39; 17, 6; Mezmurlar, 95, 6'da şöyle der: "Gelin secde kılalım ve rüku'a varalım bizi

¹¹ Meryem, 19/55.

¹² Âl-i İmran, 3/39. Ayrıca bkz, Bakara, 2/40-45,183; Hacc, 22/67; Beyyine, 98/5. Ayrıca bkz, Meryem, 19/36; Zuhurf, 43/63-64.

¹³ Âl-i İmran, 3/80.

¹⁴ Mâide, 5/72.

¹⁵ Mâide, 5/75, 116.

¹⁶ Mâide, 5/117. Ayrıca bkz, Meryem, 19/36; Zuhurf, 43/63-64.

¹⁷ Bakara, 2/125.

¹⁸ Bakara, 2/43.

¹⁹ Âl-i İmrân, 3/43.

yaratan Rabbin önünde diz çökelim". Bugün doğu kiliselerinden Süryanilerde rüku'lu secdeli namaz icrası var. Batı kiliseleri dinin aslından daha çok uzaklaşmışlardır.

Görüldüğü gibi, hem İsrailoğullarına hem de biz Nasraniyiz diyenlere de Allah namazı emretmiştir. Ayrıca her peygamberin ümmeti kendilerine verilen özel sorumlulukları da yerine getirmekle imtihan edilmektedirler. *"O sizi yeryüzünde halifeler yapan, size verdiklerinde sizi sınamak için kiminizi kiminize derece derece üstün kılandır. Şüphesiz ki Rabbin cezası çabuk olandır. Şüphesiz o çok bağışlayan ve çok müşfik olandır"*.²⁰

Daha sonra zaman içerisinde Hz. Muhammed (s.a.v.)'den önce kendilerine peygamber gönderilip kitap verilen, Ehl-i Kitab dediğimiz Yahudiler ve Hristiyanlar, dinin esaslarını bozmuşlar, namazı terk etmişler, hurafelere ve hevâlarına uymuşlar ve kutsal emaneti zayi etmişlerdir. Allah da bu kutsal emaneti onlardan almıştır. *"Onlardan sonra yerlerine öyle bir nesil geldi ki, namazı zayı ettiler, şehvetlerinin peşine düştüler. İşte bunlar da azgınlıklarının cezasını bulacaklardır"*.²¹

Cenâb-ı Hakk'ın insanlık tarihinin bu son döneminde insanlığı yöresellikten, şirkten, zulüm ve ahlâksızlıktan kurtaracak, dinde bozulanları düzeltecek, iman, ilim, tek Allah'a kulluk ve adaletle dünyayı aydınlatacak, Allah'ın dinini ve peygamberlik müessesesini tamamlayacak İsmail (s.a.v.)'in soyundan evrensel bir risâletle son peygamberini gönderdi. Çünkü Yahudilikde, Hristiyanlık da hak din özelliklerini kaybetmişti. Hz. İsa da Kur'ân'a göre bir Benî İsrail peygamberidir. *"Hani Meryem oğlu İsa, 'Ey İsrailoğulları! Şüphesiz ben, Allah'ın size benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek, Ahmed adında bir peygamberi müjdeleyici (olarak gönderdiği) peygamberiyim demişti"*²² İşte bunun için İncil'in anlamı müjdedir.

Artık kıyamete kadar gelecek nesilleriyle tüm insanlık Hz. Muhammed'in ümmetidir. O peygamberliğin son halkası olarak nübüvvet zincirini

²⁰ En'am, 6/156.

²¹ Meryem, 19/59.

²² Saff, 61/6.

tamamlamıştır. Dindeki aşırılıkları kaldırmış aslî rayına oturtmuş, Allah'ın tevhid dinini İslâm adıyla yeniden ve son defa insanlığa sunmuştur. Büyük dedesi Hz. İbrahim'in dinindeki İslâm ve Müslüman isimlerini de yeniden ihya etmiştir:

*"Allah uğrunda hakkıyla cihâd edin. O (insanlar içerisinde bu emanete ehil bulup) sizi seçti ve dinde üzerinize hiç bir zorluk yükledi. (O halde) babanız İbrahim'in dinine uyun. Allah sizi hem daha önce hem de bu Kur'ân'da Müslümanlar ismiyle isimlendirdi ki, bu peygamber size şahit olsun, siz de insanlara şahit olasınız. Artık namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve Allah'a sınıksız bağlanın. O sizin mevlânızdır. O ne güzel sahip ne güzel yardımcıdır"*²³ Bu âyet de şu âyet gibi İslâm'ın aynı zamanda Hz. İbrahim'in dini olduğunu ifâde etmektedir:

*"De ki: 'Rabbim beni doğru yola, dosdoğru bir dine, bâtıldan uzaklaşıp Hakka yönelmiş İbrahim'in dinine iletti. O Allah'a şirk koşanlardan değildi'"*²⁴ *"İşte bugün sizin dininizi kemâle erdirdim. Size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'ı seçip beğendim"*²⁵ *"Kim İslâm'dan başka bir din ararsa, bu din ondan asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette kaybedenlerden olacaktır"*²⁶

Hız. Muhammed (s.a.v.)'ın bu evrensel risâleti,²⁷ hem içinden çıktığı ümmî Araplara, hem de her çeşit müşrik ve putperestlere şâmil olduğu gibi, daha önce kendilerine kitap verildiği için, Ehl-i Kitab dediğimiz Yahudi ve Hristiyanlara da şâmilidir. Onun içindir ki Hız. Peygamber (s.a.v.) hem müşrikleri hem de Ehl-i Kitabı İslâm'a davet etmiştir. Onların dini, zamanını doldurmuş ve hükümden kaldırılmıştır. Onların ehl-i necat olabilmeleri için artık bu son peygambere, O'nun dini İslâm'a ve getirdiği Kur'ân'a inanma mecburiyeti vardır: *"Allah katında hak din İslâm'dır. Kendilerine kitap verilenler, kendilerine gerçeği bildiren bilgi geldikten sonra aralarındaki haset ve ihtiras yüzünden ayrılığa düştüler. Allah'ın âyetlerini inkâr edenler bilsinler ki, Allah onların hesâbını çabuk görür"*²⁸

²³ Hacc, 22/78.

²⁴ En'am, 6/161.

²⁵ Mâide, 5/3.

²⁶ Âl-i İmran, 3/85.

²⁷ Sebe', 34/28; A'raf, 7/158; Furkan, 25/1; Enbiya, 21/107.

²⁸ Âl-i İmran, 3/19.

Allah Teâla inkârcıları ikiye ayırır. Müşrikler ve Ehl-i Kitab'dan inkârcılar. "Gerek Ehl-i Kitab'dan, gerek müşriklerden olan kâfirler, kendilerine o açık ve kesin delil gelmedikçe, inkârlarından ayrılacak değillerdi. O kesin delil tertemiz sahifeleri okuyan ve Allah tarafından gönderilen bir resuldür. O sahifelerde dosdoğru yazılar vardır"²⁹ O beyyine, kesin delil Hz. Muhammed (s.a.v.)'dir. O tüm insanlığa gelmiştir. Ehl-i Kitab'a da gelmiştir.

Risâlet görevine başlayan Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Ehl-i Kitab'la ilk muhaberesi, müşriklerin baskısıyla Habeşistan'a iki defa hicret eden Müslümanlar vesilesiyle olmuştur. Mekke döneminde bunun dışında Ehl-i Kitab'la fazla bir münasebet olmamıştır. Hz. Peygamber (s.a.v.) Medine'ye hicret edince, Medine ve civarında yaşayan, Benî Kaynuka, Benî Nadir, Benî Kurayza gibi Yahudi kabileleriyle biraz daha uzakta Hayber Yahudileri bulunuyordu. Bir ara Necran Hristiyanlarından bir heyet de Medine'ye gelerek, Hz. Peygamberle Hz. İsa hakkında görüşmüşlerdir. Daha sonra, Tebük ve Mute seferleriyle Bizans Rumlarıyla temaslar gerçekleşmiştir.

Yahudiler bir peygamberin geleceğini beklemekte oldukları halde hased ve ihtiraslarından pek azı hariç Hz. Peygamber'e inanmamışlardır.³⁰ Habeşistan Necâşî'si Hz. Peygambere iman etmiş, Necran heyeti iman etmemiştir. Hâlbuki ne Eski Ahit'de ve ne Yeni Ahit'de, ne Hz. Musa'nın ne de Hz. İsa'nın son peygamber olduğu bildirilir. Çünkü peygamberlik süreci devam etmektedir. Aksine Yahudi ve Hristiyanlardan bir peygamber geldiği zaman, ona iman edip onu desteklemeleri ve ona yardımcı olmaları için kendilerinden kuvvetli söz (mîsak) alınmıştır.³¹ Buna mukabil Hz. Muhammed (s.a.v.)'in son peygamber olduğu bildirilir.³² Yahudiler Hz. Musa'ya inanmış, Hz. İsa'ya inanmamışlardır. Hristiyanlar da Hz. Musa'ya inanır, Hz. Muhammed (s.a.v.)'e inanmazlar.

Rasûlullah efendimiz Ehl-i Kitab'ı iyilikle güzelliikle İslâm'a davet etti. Onlardan pek azı iman ettiler. Çoğu iman etmediler. Gerçeği bile bile imana

²⁹ Beyyine, 98/1-3. Ayrıca bkz. Beyyine, 98/6; Bakara, 2/105.

³⁰ Bakara, 2/89-90, 109; Nisa, 4/54.

³¹ Âl-i İmran, 3/81-82; Mâide, 5/12.

³² Ahzâp, 33/40.

yanaşmadıkları için, Cenâb-ı Hak da Kur'ân'da onların tarihteki ve davet zamanındaki bütün sabıkalarını ve sicillerini ortaya döktü. Şimdi Kur'ân'da zikri geçen Ehl-i Kitab'ın İslâm'a aykırı inanç ve iddialarını en ağırından en hafifine doğru ele alacağız.

Ehl-i Kitab'dan Yahudilerin İnanç, İddia Ve Tutumlarıyla İslâm'a Aykırılıkları

1- İsrailoğulları Buzağıya Taptılar

Hız. Musa, Mısır'dan İsrailoğullarını Firavunun zulmünden kurtarmış, Kızıldeniz'i yarıp mucizevî bir kurtarışla onları kurtarmış, Allah'ın düşmanlarını aynı denizde boğmuş olmasına rağmen, Musa (s.a.v.) Rabbiyle mülâkat için Tur'a gidince, arkasından Samiri isimli birisinin yaptığı buzağı heykeline tapmışlardır. Ondan önce mucize ve iyilikleri görmelerine ve Tih sahrasında Allah Teâla'nın onları bıldırcın eti ve kudret helvasıyla beslemesine rağmen, daha peygamberleri aralarında iken bu kaba putçuluğu işlemişlerdir. Bu çölde Allah Teâla onlara Hız. Musa'nın asasıyla 12 pınar fışkırtmış, onlara bulutları gölge etmişti.³³

"Andolsun Mûsâ açık delillerle geldi. Sonra siz onun ardından buzağıya taptınız. Siz öyle zalimlersiniz işte!"³⁴. Nitekim daha önce de Hız. Mûsâ'dan kendilerine put yapmasını istemişlerdi. "İsrailoğullarını denizden geçirdik, kendilerine mahsus bir takım putlara tapan bir kavme rastladılar: 'Ey Mûsâ, dediler ' (bak) bunların nasıl tanrıları var, bize de böyle bir tanrı yap!' (Mûsâ) dedi: 'Siz hakikaten cahil bir toplumsunuz"³⁵

Kur'ân-ı Kerim'de muhtelif yerlerde onların buzağıya tapmaları suratlarına vurulur.³⁶ Onların bu kaba şirk ve putperestliğe hevesleri Mısırlıların Apis öküzüne tapmalarından da bir etkileşim olabilir mi diye düşünüyorum.

³³ Bakara, 2/57, 50, 60; A'raf, 7/160.

³⁴ Bakara, 2/92.

³⁵ A'raf, 7/138.

³⁶ Bkz. Nisa, 4/152; A'raf, 7/148-153; Tâ-hâ, 20/85-97.

Her halükarda bu tutum, onların gerçek mabudun ne demek olduğunu kavrayamadıklarını gösterir.

2- Üzeyr Allah'ın Oğlu Dediler

İsrailoğulları, Babil esaretinde Tevrat nüshası kaybolunca, Üzeyr'in hafızasında kalanlardan, esaret dönüşü, Tevrat'ı ezberden yazdırdığı bildirilir. "Bunu o Allah'ın oğlu olduğu için yapabilir" demişlerdir.³⁷ Beydâvî (ö. 685/1286), "Yalanlamaya düşkün olmalarına rağmen, bu âyet Medine'de onların arasında okunduğu halde yalanlamamaları, bunu bildiklerinin delilidir" der³⁸.

3- İsrailoğulları Cumartesi Yasağına Uymadılar

Ashab-ı Sebt denilen deniz kıyısında yaşayan bir Yahudi topluluğu, kendilerine yasak olduğu halde Cumartesi günü balık avlayarak Allah'ın kendilerine yasakladığı bir fiili işlemekten çekinmemişlerdir. Hâlbuki Allah Teâla bu hususta da onlardan mîsak almıştı.³⁹

"Cumartesi günü içinizden azgınlık edenleri bilmişsinizdir. İşte onlara 'Aşağılık maymunlar olun' dedik ve bu cezayı önündekilere ve ardından geleceklere bir ibret (Allah'ın azabından) korunanlara da bir öğüt yaptık"⁴⁰ "Yasaklandıkları şeylerden vazgeçmeye yanaşmayınca da onlara 'Aşağılık maymunlar olun' dedik"⁴¹

Yine bunlar hakkında şöyle buyuran Allah Teâla: "De ki: 'Allah katında cezası bundan daha kötü olanları size haber vereyim mi? Onlar Allah'ın lanetlediği ve gazabına uğrattığı, içlerinden maymunlar ve domuzlar çıkardığı kimseler ile Tağuta tapan kimselerdir. İşte bunların yeri daha kötüdür ve onlar doğru yoldan daha çok sapmışlardır'"⁴² Meshe uğrayan yani şekli hayvanlara çevrilmek suretiy-

³⁷ el-Âlûsî, Şihabuddîn Mahmud, *Rûhu'l-Meânî*, X, 81, Beyrut, 1985.

³⁸ el-Beydâvî, Kādî, Nasırüddîn, *Envârü't-Tenzil*, I, 412, Mısır, 1388/1968, *Celaleyn Tefsirinin* üst kısmında.

³⁹ Nisa, 4/154.

⁴⁰ Bakara, 2/65-66.

⁴¹ A'raf, 7/166.

⁴² Mâide, 5/60.

le cezalandırılan kavim devam etmez. Üç gün sonra hepsi helâk olmuşlardır. Mesh konusunda Kur'ân'da müteaddid âyetler vardır.⁴³

4- Yahudiler 'Cibt ve Tağut'a İnanıp Müşrikler Daha Doğru Yoldadır', Dediler

Yahudiler, aslında, kendilerinden Davud soyundan bir peygamberin geleceğini bekliyorlardı. Gelen peygamber, Araplardan çıkınca kıskançlıklarından, her şeyi inkâr ettiler. Hz. Peygambere karşı olabilmek için "*Cibt ve Tağut'a inanıyorlar ve kâfir olanlara: "Bunlar iman edenlerden daha doğru yoldadır" diyorlar*".⁴⁴ Cibt ve Tağut iki puttur veya cibt sihir, Tağut da şeytandır, izahları da yapılmıştır⁴⁵. Yahudilerden Hayy bin Ahtab ile Kâ'b b. Eşref, bir grup Yahudiyle Mekke'ye giderek Kureyş'e Rasulullah ile savaşıacaklarını söylemişler, onlar: "Siz Ehl-i Kitabsınız, inanmıyoruz, şu putlarımıza secde edin ki inanalım" deyince onlar da secde etmişler ve müşriklerin Müslümanlardan daha doğru yolda olduğunu söylemişlerdir⁴⁶. Böylece Hz. Peygamber, düşmanlığı onları hiçbir ölçü tanımazlığa, hatta kendi dinlerinden bile vazgeçmeye götürmüştür⁴⁷.

5- Yahudiler Peygamber Öldürürler

Yahudilerin peygamber öldürdükleri Kur'ân-ı Kerim'de birçok âyette dile getirilir. Hâlbuki gelecek peygamberlere iman edip onları destekleyerek yardımcı olacaklarına dair kendilerinden mûsak alınmıştı. "*Verdikleri sağlam sözü bozmalarından, Allah'ın âyetlerini inkâr etmelerinden haksız yere peygamberleri öldürmelerinden ve 'Kalplerimiz kılıfıdır' demelerinden dolayı (cezâlarını verdik). Tam aksine inkârları sebebiyle Allah onların kalplerini mühürlemişti. Artık onlardan pek azından gayrisi iman etmezler*".⁴⁸

⁴³ Bkz. Nisa, 4/47; A'raf, 7/163.

⁴⁴ Nisa, 4/51.

⁴⁵ Ebû Yahya Muhammed b. Sumâdîh et-Tucîbî, *Muhtasar min Tefsîri'l-İmam et-Taberî*, I, 111, Mısır, 1970.

⁴⁶ Beydâvî, I, 224; Alûsî, V, 56; Mahmûd b. Ömer ez-Zemahşerî, *el-Keşşâf an Hakâiki't-Tenzîl*, I, 521, Kahire, 1968.

⁴⁷ Bkz. Mâide, 5/80-81.

⁴⁸ Nisa, 4/155.

"Allah'ın âyetlerini inkâr edenleri, peygamberleri haksız yere öldürenleri, insanlardan adaleti emredenleri öldürenleri elem dolu bir azap ile müjdele".⁴⁹

"Bu, bir de inkârlarından Meryem'e büyük bir iftirada bulunmalarından ve: "Meryem oğlu İsa Mesih'i, Allah'ın elçisi öldürdük" demelerinden ötürüdür. Oysa onu öldürmediler ve asmadılar, fakat onlara öyle göründü. Ayrılığa düştükleri şeyde doğrusu şüphededirler, bu husustaki bilgileri ancak sanıya uymaktan ibarettir, kesin olarak onu öldürmediler, bilakis Allah onu kendi katına yükseltti. Allah Güçlü'dür, Hakim'dir..⁵⁰

Hiz. Muhammed (s.a.v.)'ı da öldürme ve zehirleme teşebbüsünde bulunmuşlardır. İşte bu yüzden Allah da onlara la'net etmiş, onlara zillet ve meskenet damgasını vurmuştur. Onlara gazâb etmiştir.⁵¹ Demek ki peygamber öldürmek gibi en şenî cinâyetleri işlemek Yahudilerin bir millî karakteridir.

6- Cibrîl ve Mikâil'e Düşmanlık Ederler

Rivayete göre bir grup Yahudi, "Bizim gençlerimiz, Cebrâil'den çok zahmet çektiler. Azabları indiren o, memleketleri batıran o, Muhammed'e 'Onun yerine Mikâil gelseydi iman ederdik' demişlerdi. Bunun üzerine şu âyetler nâzil olmuştur⁵²: "Kim Allah'a, meleklere, peygamberlerine, Cebrâil'e, Mikâil'e düşman olursa şüphesiz Allah da o (gibi) kâfırların düşmanıdır"⁵³. İnkârcı Yahudiler bir bahane uydurup inkâr etmenin yolunu bulmaktadırlar.

7- Yahudiler "İşittik, İsyan Ettik" Dediler

Yahudilerin Kitap ehline yakışmayan bir iddialarıdır bu. "Hani, Tûr'u tepenize dikerek sizden söz almıştık. 'Size verdiğimiz kitaba sınıksı sarılın; ona kulak verin' demiştik. Onlar, 'Dinledik, isyan ettik' dediler. İnkârlarıyla kalblerine buzağı

⁴⁹ Âl-i İmrân, 3/21.

⁵⁰ Nisa, 4/157-158.

⁵¹ Bakara, 2/61; Âl-i İmrân, 3/112, 181, 183.

⁵² Ebu'l-Fida, İsmail b. Kesîr, *Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm*, I, 130, Beyrut, 1969.

⁵³ Bakara, 2/98.

sevgisi içirildi. De ki: 'Eğer mümin iseniz, imanınız size ne kötü şey emrediyor'.⁵⁴ Yahudilerin çoğu şimdi de iman etmedikleri gibi o zaman da iman etmemişlerdir. "Dillerini eğip bükerek ve dine saldırarak 'işittik, karşı geldik', 'İşit işitmez olasıca' derler".⁵⁵

8- Yahudiler İman Etmemek İçin "Kalplerimiz Kılıflı" Dediler

"(Yahudiler): 'Kalblerimiz kılıflıdır' (Bize ne söyleseler kâr etmez) dediler. Hayır, Allah, inkârları yüzünden onlara lânet etmiştir. Onun için pek azı iman ederler".⁵⁶

Yani Yahudiler kalplerimiz katmerlidir, kaşerlidir, demekle istihza yollu Hz. Peygambere ve O'nun getirdiği risâlete, Kur'ân'a inanmayacaklarını ifade ediyorlar, kalplerinde inanmaya kabiliyet kalmadığını belirtiyorlardı.⁵⁷

"Onların (verdikleri) o sağlam sözleri bozmaları, Allah'ın âyetlerini inkâr ederek kâfir olmaları, peygamberleri haksız yere öldürmeleri ve 'Kalplerimiz kılıflıdır' demeleri sebebiyle, Allah kalplerini mühürledi de artık onlar pek az inanırlar".⁵⁸

9- Yahudiler "Allah'ın Eli Bağlıdır" Dediler

"Yahudiler: Allah'ın eli bağlıdır (cimridir)' dediler. Hay kendi elleri bağlanası ve söyledikleri (bu söz)den dolayı mel'un olası (insanlar)! Hayır, (Allah'ın) iki eli de açıktır. Nasıl dilerse öyle infak eder O".⁵⁹ Yine "Allah fakirdir, biz zenginleriz"⁶⁰ demişlerdir.

Bunu, Hz. Peygamber (s.a.v.), Hz. Ebû Bekir'i Benî Kaynuka Yahudilerine, Müslüman olmalarını, namaz kılıp zekât vermelerini, Allah'a güzel bir

⁵⁴ Bakara, 2/93.

⁵⁵ Nisa, 4/46.

⁵⁶ Bakara, 2/88.

⁵⁷ Elmalılı, Muhammed Hamdi Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, I, 415, İstanbul, 1959, (2. Baskı).

⁵⁸ Nisa, 4/155.

⁵⁹ Mâide, 5/64.

⁶⁰ Âl-i İmrân, 3/181.

borç vermelerini tebliğ için gönderdiğinde Finhas bin Azûra söylemiştir. O tam bir Yahudi prototipi ve muğalatacıdır. "Allah fakirdir ki bizden borç istiyor" deyince, Hz. Ebû Bekir (r.a.), adama bir tokat patlatmıştır. "Eğer aramızda anlaşma olmasaydı senin boynunu vururdum" demiş ve durumu Hz. Peygambere bildirmiştir⁶¹. Bu tür ciddiyetsiz ve saygısız bir ithamı Mekke müşrikleri de yapmıştır:⁶²

10- Hz. Muhammed (s.a.v.)'ı Bile Bile İnkâr Ettiler

Daha önce de birçok peygamberi yalanlamışlardı. Ehl-i Kitab'dan Yahudiler Hz. Peygamberi Tevrat'ta sıfatlarıyla tanıdıkları halde inkâr etmişlerdir. İki âyet-i kerimede bu durum net olarak bildirilir: *"Kendilerine kitap verdiklerimiz, O'nu kendi oğullarını tanıdıkları gibi tanır; ama yine de onlardan bir grup bile bile hakkı gizlerler"*.⁶³

Ehl-i Kitab recm konusunu gizledikleri gibi, Hz. Peygamberin kendi kitaplarında bildirilen isim ve sıfatlarını da gizlemişlerdir. Hâlbuki daha önce böyle bir peygamberin geleceğini söylüyorlardı.⁶⁴ Yahudilerden bu bilgiyi ancak Abdullah b. Selâm gibi Müslüman olanlar itiraf etmişlerdir. Zira Cenâb-ı Allah şöyle buyurur: *"Andolsun biz, İsrailoğullarından söz almış ve onlara elçiler göndermiştik. Ancak, her ne zaman bir elçi onlara canlarının istemediği bir şey getirdiyse (o gelen elçilerin) bir kısmını yalanladılar, bir kısmını da öldürdüler"*.⁶⁵

Bu âyet Cenâb-ı Allah'ın gelecek peygamberlere iman edip yardımcı olacaklarına dair söz almış olduğunu ifade eder. *"Allah bize (gökten inen) ateşin yiyeceği (yakıp yok edeceği) bir kurban getirmediğe hiçbir peygambere inanmamamızı emretti"* diyenlere şöyle de: *"Size benden önce elçiler açık mucizeleri de, dediğinizi de getirmişlerdi. Doğru sözlü iseniz, o halde onları niçin öldürdünüz? Eğer seni*

⁶¹ Beydâvî, I, 195.

⁶² Yâsîn, 36/47.

⁶³ Bakara, 2/146; En'am, 6/20.

⁶⁴ Bakara, 2/89-91.

⁶⁵ Mâide, 5/70.

*yalanlarsa, (iyi bil ki) senden önce, apaçık mucizeler, sahifeler ve aydınlatıcı kitap getiren elçileri de yalanlamışlardı”.*⁶⁶

Hristiyanlar da tercemedен tercemeye tahrif ettikleri İncillerdeki Hz. Peygamberin geleceğine dair bilgileri gizlemiş veya yanlış yorumlamışlardır.

*“Hatırla ki Meryem oğlu İsa: ‘Ey İsrailoğulları! Ben size Allah’ın elçisiyim, benden önce gelen Tevrat’ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmed adında bir peygamberi müjdeleyici olarak geldim’ demişti. Fakat o kendilerine açık deliller getirdince, ‘Bu apaçık bir büyüüdü’ dediler”.*⁶⁷

Hâlbuki Ehl-i Kitab’a kendi kitaplarında, sizin peygamberinizden başka peygamber gelmeyecek, sizin peygamberiniz son peygamberdir, şeklinde bir bilgi verilmemişti. Aksine ne zaman bir peygamber gelirse ona iman etmeleri ve ona yardımcı olmaları için kendilerinden ahd ü mîsak alınmıştır.⁶⁸

Hristiyanlar da Yuhanna İncili, XI, 16–18 de geleceği bildirilen Paraklit ismini Tesellici, Hakikat rûhu, Yardımcı gibi farklı tercemelerle veriyorlar. Paraklit kendisi de bir tercemedir. Özel isimlerin aynen korunup terceme edilmemesi gerekirdi. Böylece Ahmed olan isim tercemedен tercemeye farklı mânâlarla hâla tahrif ediliyor ve Hz. Peygamberin ismi ve izi silinmeye çalışılıyor.⁶⁹ Zaten Ehl-i Kitab daha önce de bazı peygamberleri de inkâr etmişlerdi.⁷⁰

11– Din Adamlarını Tanrı Edinirler

Gerek Yahudiler, gerek Hristiyanlar din adamlarını Allah’tan başka tanrı edinmişlerdir. *“Onlar Allah’ı bırakıp bilginlerini ve rahiplerini, Meryem’in oğlu Mesih’i rabler edindiler. Hâlbuki onlara da bir olan Allah’tan başkasına ibadet emredilmemişti. Ondan başka tanrı yok. O, bunların eş koşageldikleri şeyden mü-*

⁶⁶ Âl-i İmrân, 3/183–184.

⁶⁷ Saf, 61/6.

⁶⁸ Mâide, 5/12, 14.

⁶⁹ Veli Ulutürk, *Kur’ân’da Ehl-i Kitab*, 115–118, İnsan yy, İstanbul, 1996.

⁷⁰ Mâide, 5/70; Bakara, 2/109; Âl-i İmrân, 181–184.

nezzehdir".⁷¹ Âyette geçen Âhbar, Yahudi bilginleri, Ruhban da Hıristiyan papazlarıdır. Bunlar kendilerine bir şeyi helâl veya haram kılıyorlardı onlar da kabul ediyorlardı. İşte bu onları Rab edinmekti. Çünkü teşri hakkı Cenâb-ı Allah'a mahsustur. Hıristiyan papazlar günah çıkaranların günahlarını da affediyorlar. Bu da onları hâşâ Allah yerine koymanın bir başka tezahürüdür.

12- Kur'ân'ı ve Allah'ın Âyetlerini İnkâr Ederler

Yahudiler Hz. Peygambere inanmayınca, onun getirdiği kitaba ve kitabın âyetlerine de iman etmediler. "Onlara, Allah katından yanlarında bulunanı doğrulayan bir kitap (Kur'ân) geldiğinde, daha önceleri inkâr eden (müşrik)lere karşı yardım isteyip durdukları halde, o bildikleri kendilerine gelince onu inkâr ettiler. O halde lâneti inkârcıların üzerine olsun"⁷². "Ey Kitap ehli! Görüp bildiğiniz halde, niçin Allah'ın âyetlerini inkâr edersiniz?"⁷³ "Ey Kitap ehli, Allah yapmakta olduklarınıza şahit iken, Allah'ın âyetlerini niçin inkâr ediyorsunuz?"⁷⁴ İnanmamak için Hz. Peygamberden kendilerine gökten töp-tan kitap indirmesini isterler.⁷⁵

Onlar Müslümanları dininden şüpheyi düşürüp caydırmak için, mü'minlere indirilene günün başında inanın, sonunda inkâr edin, dediler.⁷⁶ "Onlara ne zaman 'Allah'ın indirdiğine inanın!' denilse, 'Biz kendimize indirilene inanırız' derler, ötesini kabul etmezler. Hâlbuki o (Kur'ân) kendi yanlarında bulunanı doğrulayıcı bir gerçektir. De ki: 'Gerçekten inanıyor idiyse neden daha önce peygamberleri öldürüyordunuz?'"⁷⁷ Zaten Ehl-i Kitab kâfirleri de müşrikler de Hz. Peygambere bir hayır indirilmesini istemezlerdi.⁷⁸ Nihayet, Kur'ân'ı inkâr edebilmek için, kendi kitaplarını da inkâr mânâsına gelen "Allah hiçbir

⁷¹ Tevbe, 9/31.

⁷² Bakara, 2/89.

⁷³ Âl-i İmrân, 3/70.

⁷⁴ Âl-i İmrân, 3/98.

⁷⁵ Nisa, 4/153.

⁷⁶ Âl-i İmrân, 3/72.

⁷⁷ Bakara, 2/91.

⁷⁸ Bakara, 2/105.

insana bir şey indirmedir",⁷⁹ deyip işin içinden çıktılar⁸⁰. "... (Ey Muhammed) Rabbinden sana indirilen, onlardan çoğunun azgınlığını ve küfrünü artıracaktır".⁸¹

13- İsrailoğulları Hz. Mûsâ'ya da Eza Ettiler

İsrailoğulları, Hz. Musa gibi Cenâb-ı Allah'ın ulu'l-Azim'den bir peygamberine bile yakışksız şeyler söyleyerek ezâ etmişlerdir. "*Kitap ehli, senden kendilerine gökten bir kitap indirmeni istiyorlar. Mûsâ'dan bundan daha büyüğünü istemişler: 'Allah'ı bize açıkça göster!' demişlerdi. Haksızlıklarından dolayı derhal onları yıldırım çarpmıştı...*"⁸²

Hz. Musa onları Arz-ı Mukaddese girmeye teşvik ettiğinde, orada bulunanları bahane ederek: "*Ya Mûsâ, onlar oradan çıkmadıkça biz oraya asla girmeyiz; ama onlar oradan çıkacak olurlarsa o zaman oraya gireriz' demişlerdi*".⁸³ "*Ey Mûsâ onlar orada bulundukları müddetçe biz asla oraya girmeyiz! Sen ve Rabbin gidin, savaşın! Biz oturup (bekleyeceğiz) dediler*".⁸⁴ "*Hani bir zaman Mûsâ kavmine: 'Ey Kavmim! Benim Allah'ın size gönderdiği elçisi olduğumu bildiğiniz halde, niçin beni incitiyorsunuz? demişti...*"⁸⁵

Allah Teâla bu ümmeti peygamberlerine karşı israiloğulları gibi olmaması için uyarır: "*Ey iman edenler! Siz sakın (israiloğullarından) Mûsâ'ya eziyet edenler gibi olmayın. Allah onu, onların ileri sürdükleri ithamlardan temize çıkardı. Çünkü o, Allah katında şerefliydi*".⁸⁶

İsrailoğullarının ileri gelenleri Hz. Musa'dan sonra, peygamberlerinden cihat etmek için başlarına bir hükümdar istemişler, cihat edeceklerini, artık arz-ı mukaddese gireceklerini söylemişler, sonra da peygamberin seçtiği hü-

⁷⁹ En'am, 6/91.

⁸⁰ Ayrıca bkz. Bakara, 2/90; Âl-i İmrân, 3/73; Nisa, 4/56, 155.

⁸¹ Mâide, 5/64, 68.

⁸² Nisa, 4/153.

⁸³ Mâide, 5/22.

⁸⁴ Mâide, 5/24.

⁸⁵ Saff, 61/5.

⁸⁶ Ahzâp, 33/69.

kümdarı beğenmemişler, onun emri altında cihat için zorluklar çıkarmışlardır.⁸⁷

·14- Ehl-i Kitab Kendi Kitaplarını Tatbik Etmemiş Tahrif Etmişlerdir

Ehl-i Kitab Yahudileri madem, biz ancak bize indirilene iman ederiz diyorlar, öyleyse Tevrat'la neden amel etmediler de bazı davaları için Hz. Peygamberi hakem tayin ettiler? Hâlbuki Tevrat'ın içinde Allah'ın hükmü vardı. Sonra da serin verdiği hükme (ey Muhammed) neden razı olmadılar? dönüp gittiler.⁸⁸ Hâlbuki Allah Tevrat'ı hükmedilsin diye indirmişti. Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler kâfirlerdir.⁸⁹

Tevrat'ta deve eti haramdı diye Allah'a iftira ettiler.⁹⁰ Ehl-i Kitab Tevrat ve İncil ve Kur'ân'ı tatbik etmedikçe hiçbir temele dayanmazlar.⁹¹ Eğer onlar Tevrat ve İncil'i tatbik etselerdi Kur'ân'da buluşur, Müslüman olurlardı. Ama kendilerine söylenen sözü değiştirdiler.⁹² Onlar işlerine gelince Tevrat'ı bahane ettiler, işlerine gelince Tevrat'ı hiçe sayıp bir kenara attılar.

Kitap ehlinden bir zümre, iyice düşünüp anladıktan sonra Allah'ın hitabını tahrif eder, değiştirirlerdi.⁹³ Para karşılığında elleriyle yazdıkları yazıları, "Bu Allah katındandır" diyerek Allah'a iftira etmişlerdir.⁹⁴ Onlar kelimeleri yerlerinden oynatarak tahrif ederler.⁹⁵ Kelimeleri konuldukları yerden çıkarıp tahrif ederler.⁹⁶ "Allah'ın adına yalan uydurandan yahut kendisine hiçbir şey indirilmediği halde 'Bana vahyolundu' diyenden, bir de 'Allah'ın indirdiği âyetler gibi ben de indiririm' diyenden daha zalim kim olabilir?"⁹⁷

⁸⁷ Bakara, 2/246-251.

⁸⁸ Mâide, 5/43.

⁸⁹ Mâide, 5/44.

⁹⁰ Âl-i İmrân, 3/93-94.

⁹¹ Mâide, 5/68.

⁹² A'raf, 7/162.

⁹³ Bakara, 2/75.

⁹⁴ Bakara, 2/79.

⁹⁵ Mâide, 5/13.

⁹⁶ Mâide, 5/141.

⁹⁷ En'am, 7/93.

Ehl-i Kitab'dan bir kısmı da Allah'ın kitabından sarılması için dillerini eğip bükerek kelimelerin telâffuzunu değiştirirler. Oysa o, Allah'ın kitabından değildir. Böylece sözlü bir tahrifte bulunurlar. Bile bile Allah adına yalan uydururlar.⁹⁸

"Yahudilerden bir kısmı bazı sözleri, aslî şeklinden ve mânâsından saptırır, mesela: 'İşittik (ama isyan ettik)' 'İşit (hay işitmez olası!) ve Rainâ derler. Bu sözleri eğip bükerek zahirî kurtarmak ve dinle alay etmek için söylerler. Hâlbuki onlar sadece 'İşittik ve itaat ettik', 'İşit' unzurnâ (bizi de gözet) deselerdi, kendileri için elbette daha hayırlı ve daha dürüst bir iş olurdu. Fakat Allah inkârları yüzünden onları rahmetinden kovdu. Artık onlar pek az iman ederler".⁹⁹ Bu da bir nevi sözlü tahriftir.¹⁰⁰ Tahrifi Kur'ân açıkça söylemektedir. Bu ister âyetin tamamını kaldırmakla, ister kelimeleri yerlerinden değiştirerek mânâyı değiştirmekle, isterse çarpık, su-i te'vil ve yorumlarla olsun farketmez¹⁰¹. Netice itibarıyla bu tutumları, onların kendi kitaplarına olan saygısızlıklarını ve inançsızlıklarını gösterir.

İnciller de bizzat Hz. İsa tarafından yazdırılmamıştır. İnciller Hz. İsa'nın bir nevi siyeri şeklinde havarilerin hatıraları ve sözlü rivayetler hâlinde idiler. İncil yazarlarının hepsi müttefikan Hz. İsa'nın havarileri de değildirler. İncil yazarları en iyimser tahminlere göre, bu şifahî nakilleri 60-100 yılları arasında toplayıp koleksiyon hâlinde yazmışlardır. Bundan dolayı İncil tabirinin bunlar için bir isim hâlinde yayılması ancak 150 yıllarında mümkün olabilmiştir¹⁰². Mevsûk ve sağlam senetleri yoktur. Bilhassa Tevrat'ın çeşitli istilalarla asıl nüshası kaybolmuştu¹⁰³. Kur'ân karşısında bunlar hidayet rehberi olma özelliklerini yitirmişlerdir.

⁹⁸ Âl-i İmrân, 3/78.

⁹⁹ Nisa, 4/46.

¹⁰⁰ Ayrıca bkz. Bakara, 2/104-105; Mâide, 5/41; A'raf, 7/161-162.

¹⁰¹ Elmalı, II, 1362.

¹⁰² Şaban Kuzgun, *Dört İncil Farklılıkları, Çelişkileri*, s. 161, İstanbul, 1991; Maurice Bucaille, *Kitab-ı Mukaddes, Kur'ân ve Bilim*, çev. Suat Yıldırım, s. 8-9, 85, 88-89, 115, 121, Silm matbaası, İzmir, 1981.

¹⁰³ M. Hamidullah, *İslâm Peygamberi*, çev. Sait Mutlu, I, 375, İrfan yayınevi, İstanbul, 1966.

15- Ehl-i Kitab Kitaplarındaki Gerçekleri Gizlerler

Ehl-i Kitab'dan bilhassa Yahudiler, kitaplarını tahrif ettikleri gibi kitaplarında bulunan bazı gerçekleri gizlemişlerdir. Bu yüzden Allah'ın lanetine uğramışlardır. *"Bile bile hakkı bâtil ile karıştırmayın, hakkı gizlemeyin"*.¹⁰⁴ *"İndirdiğimiz açık delilleri ve doğru yolu, kitapta apaçık gösterdikten sonra gizleyenlere, hem Allah, hem de lanet etme şânında olanlar lanet eder"*.¹⁰⁵ *"Allah'ın kitapta indirdiğini gizleyenlere ve onu çok az bir değer karşılığında satanlara gelince; onlar karnlarına ateşten başka bir şey doldurmazlar. Kıyamet günü Allah ne onlarla konuşacak ne de onları temize çıkaracaktır. Çok acı veren bir azap (orada) onları beklemektedir"*.¹⁰⁶ Bu gibi âyetlerin, Tevrat'ta geçen Hz. Muhammed'in sıfatlarını gizleyip tahrif etmeleri karşılığında, dünyalık rüşvetler alan Yahudi ileri gelenleri hakkında indiği tefsirlerde verilen bilgilerdendir.¹⁰⁷

Nefislerine ağır gelen recm gibi Tevrat'ın bazı hükümlerini gizlemeye çalışmışlardır. *"Ey Ehl-i Kitab! Neden doğruyu eğriye karıştırıyor ve bile bile gerçeği gizliyorsunuz?"*.¹⁰⁸ Onlar Hâlbuki Hz. Peygamberi kendi oğullarını tanır gibi tanıyorlardı.¹⁰⁹ *"Allah kendilerine kitap verilenlerden 'Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız, onu gizlemeyeceksiniz' diye söz almıştı. Onlar ise, bunu kulak ardı ettiler, onu az bir dünyahığa değiştiler. Yaptıkları alış-veriş ne kötüdür!"*.¹¹⁰

16- Ehl-i Kitab Müslümanların Kiblesine Uymazlar

Rasulullah efendimiz (s.a.v.), Mekke döneminde Mescid-i Haram'da Kâbe'ye yönelerek namaz kılmıştı. Hicretten sonra Medine'de Müslümanlar 16-17 ay kadar Mescid-i Aksa'ya (Kudüs'e) doğru namaz kıldılar. Bunda Medine'de bulunan Yahudilerin gönlünü hoş etmek suretiyle onları İslâm'a

¹⁰⁴ Bakara, 2/42.

¹⁰⁵ Bakara, 2/159.

¹⁰⁶ Bakara, 2/174.

¹⁰⁷ Muhammed Ali es-Sâbûnî, *Safoetü't-Tefâsir*, I, 115, Beyrut, 1976.

¹⁰⁸ Âl-i İmrân, 3/71.

¹⁰⁹ Bakara, 2/146; En'am, 6/20.

¹¹⁰ Âl-i İmrân, 3/87.

yaklaştırtıp ısıtmak gibi bir hikmet olabilir. Ancak Hz. Peygamber kıblenin yine Kâbe'ye döndürülmesinden yanaydı.

" (Ey Muhammed!), Biz senin yüzünün göğe doğru çevrilip durduğunu (gökten haber beklediğini) görüyoruz. (Merak etme) elbette seni hoşlanacağın kibleye döndüreceğiz. (Bundan böyle) yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. Nerede olursanız yüzlerinizi o yöne çevirin. Kitap verilenler, bunun Rab'lerinden gelen bir gerçek olduğunu bilirler. Allah onların yaptıklarından habersiz değildir. Sen kendilerine kitap verilmiş olanlara hangi mucizeyi getirirsen getir, onlar yine de senin kiblene uymazlar. Sen de onların kiblesine uyacak değilsin. (Aslında) onlar, birbirlerinin kiblelerine de uymazlar. Sana gelen bunca ilimden sonra onların heveslerine uyacak olursan, o taktirde sen mutlaka zalimlerden olursun".¹¹¹

Böylece Cenâb-ı Allah, İslâm geldikten sonra, kitap sahibi Yahudilerin ve Hristiyanların, dinlerini, kitaplarını ve kiblelerini nesh etmiştir. Çünkü İslâm orijinal bir din ve son din olduğu için onun kiblesi de farklı ve orijinal olmalıydı. Öyle de olmuş ve yeryüzünün ilk mabedi insanlara kıyamete kadar kible yapılmıştır. Tıpkı Hz. Muhammed (s.a.v.)'in bir resul olarak tüm insanlığa gönderilmesi gibi, kıblenin Mescid-i Haram'a çevrilmesi de bu ümmete İslâm nimetini tamamlaması cümlesindendir.¹¹² Ehl-i Kitab'ın da Müslüman olarak, insanlık için hidayet kaynağı olan ilk aslî (orijinal) kible olan Mekke'deki Mescid-i Haram'a yönelmeleri ve Ehl-i Kitab oldukları gibi, ehl-i kible de olmaları istenir.¹¹³

17- Yahudiler Hz. Meryem'e İftira Etmişlerdir

Hz. İsa, kale gibi iffetini koruyan bâkire Meryem'den babasız olarak Allah'ın kudretini gösteren mucizevî bir surette dünyaya gelmiştir. Ona hiçbir beşer dokunmamıştı. İşte Yahudiler, böyle bir şeyin olabileceğine Allah Teâla'nın böyle de bir çocuk yaratabileceğine inanmamışlar, Hz. Meryem'e zina isnadında bulunarak iftira etmişlerdir. Allah Teâla koyduğu kanunları-

¹¹¹ Bakara, 2/145.

¹¹² Bakara, 2/150-152.

¹¹³ Bakara, 2/143; Âl-i İmrân, 3/96-97.

na mağlub değildir. Nâdiren de olsa bazen onları değiştirir ki tabiatın kadim olduğu zannedilmesin. Çünkü Allah Fa'âlün limâ yürid'dir. Yahudilerin iftirası şu âyette tescillenmiştir: *"Bir de onların (İsa'yı) inkâr ile kâfir olmaları, Mer-yem aleyhinde büyük bir iftira atıp söylemeleri (sebebiyle kendilerine lanet ettik)"*.¹¹⁴

18- Ehl-i Kitab'ın İbrahim Hakkındaki İddiaları Asılsızdır

Önemli bir peygamber kavşağı olan Hz. İbrahim'in İsmail ve İshak isimli oğullarından ve torunu Yakub'un soyundan pek çok peygamberler gelmiştir. Allah Teâla onu insanlara önder kılmış,¹¹⁵ rahmet etmiş, zürriyetinde bereketler yaratmış, kendinden sonra gelenler arasında ona bir yâd-ı cemîl (güzel bir anılış) bırakmıştır¹¹⁶. Allah Teâla onu Halil edinmiştir.¹¹⁷ Onun için her üç dinin mensupları da Hz. İbrahim'i severler, kendilerini ona nisbet etmekle de kalmaz, hatta onun kendi dinlerinden olduğunu iddia ederler.

Yahudiler, Hz. İbrahim "Yahudi", Hristiyanlar "Hristiyanlı" dediler, Müslümanlar da "O bir müslümandır ve biz de İbrahim'in milletindeniz" derler. Şimdi bu üç dinin mensupları, Kur'ân'ın hakemliğine başvuralım; Hz. İbrahim kimdenmiş? "Yoksa siz İbrahim, İsmail, İshak ve Yakub ve onun evlatları, Yahudi veya Hristiyanlılar mı? diyorsunuz. De ki: (bunu) siz mi daha iyi bilirsiniz, yoksa Allah mı? Allah'tan gelen nezdindeki (bir bilginin) şahitliğini gizleyenden daha zalim kim olabilir?! Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir".¹¹⁸

Bu sorularla paylama, şu âyetlerde net cevaplarına kavuşturulmuştur: *"Ey Ehl-i Kitab! Tevrat da, İncil de kendisinden çok sonra gönderildikleri halde, ne diye İbrahim hakkında çekişip duruyorsunuz? Buna da mı akıl erdiremiyorsunuz? Haydi diyelim ki az çok bildiğiniz konularda tartışıyorsunuz, peki ne diye hakkında bilginiz olmayan hususlarda tartışıyorsunuz? Hâlbuki işin doğrusunu Allah bilir siz bilmezsiniz. İbrahim ne Yahudi, ne de Hristiyanlı. Fakat o Allah'ı bir tanıyan*

¹¹⁴ Nisa, 4/156

¹¹⁵ Bakara, 2/124.

¹¹⁶ Şuara, 26/84.

¹¹⁷ Nisa, 4/125.

¹¹⁸ Bakara, 2/140.

dosdoğru bir Müslüman'dı. Ve asla müşriklerden olmamıştı. Doğrusu insanların İbrahim'e en yakın olanı (zamanında) ona tâbi olanlarla şu peygamber ve (ona) iman edenlerdir. Allah mü'minlerin yar (ve yardımcısıdır)".¹¹⁹

Allah Teâla, Hz. İbrahim'in kendisinden çok sonra çıkan Yahudilik ve Hristiyanlık dininden olamayacağını, çünkü Hz. İbrahim müşrik değildi, o hanif bir müslümandı derken, Yahudilik ve Hristiyanlığın zımnen ve ta'riz yoluyla şirke bulaştığını ifade etmektedir. Buna mukabil Hz. İbrahim'in Kur'ân'da ismi geçtiği birçok yerde hemen onun müşrik olmadığı onun hanif bir Müslüman olduğu vurgulanır. Ama Hz. İbrahim'e en yakın olanın, zamanında kendisine ümmet olanlarla şu Muhammed peygamber ve ona inananlar olduğunu açık bir biçimde ifade buyurmaktadır. Çünkü bu peygamber, onun hanif dinini, tevhid dinini, İslâm'ı yeniden ihya etmiştir.

19- Ehl-i Kitab Müslümanlara Haset Etmişlerdi

Ehl-i Kitab'dan bilhassa Yahudiler, Hz. Peygamberin peygamberliğini kıskanmışlar ve bu yüzden iman etmemişlerdir. Zaten hased inkâr amillerinden birisidir, insanı küfre kadar sürükler. İblis de Âdem (s.a.v.)'ı kıskanmıştı.

"Kitap ehlinden birçoğu hakikat kendilerine belli olduktan sonra içlerindeki kıskançlıktan ötürü (حسدا من عند أنفسهم) sizi imanınızdan sonra küfre döndürmek isterler. Siz şimdilik, Allah onlar hakkındaki hükmünü getirinceye kadar, affedin, hoşgörün. Allah'ın her şeye gücü yeter".¹²⁰ "Allah katında (tam anlamıyla) din İslâmdır. Kendilerine kitap verilenler, kendilerine ilim geldikten sonra, sırf aralarındaki hırs ve aşırılık yüzünden (بغياً بينكم) ihtilâf ettiler. Kim Allah'ın âyetlerini inkâr ederse, bilsin ki Allah hesabı çabuk görendir".¹²¹ "Yoksa onlar, Allah'ın lütfundan, kendilerine verdiğinden dolayı insanları kıskanıyorlar mı? Şüphesiz ki biz, İbrahim ailesine de kitap ve hikmet vermişizdir. Onlara büyük bir hükümdarlık da vermiştik".¹²²

¹¹⁹ Âl-i İmrân, 3/65-68.

¹²⁰ Bakara, 2/109.

¹²¹ Âl-i İmrân, 3/19.

¹²² Nisa, 4/54.

Bu âyet-i kerimedeki kışkırdıkları insan, müfessirlerin ittifakıyla tahsisî mânâda Hz. Peygamberdir. Yoksa onlar Hz. Peygamberi, onun getirdiği Kitabı ve hatta mü'minlerin özelliklerini kendi kitaplarından biliyorlardı.¹²³ *"Kendilerine kitap verdiklerimiz de onun (Kur'ân'ın) Rabbin katından indirilmiş olduğunu bilirler. O halde sakın şüphelenenlerden olma!"*¹²⁴

Kendi itibar, üstünlük ve hâkimiyetlerinin ellerinden gideceğinden korktukları için çok iyi bilip tanıdıkları, Hz. Muhammed'i, onun getirdiği kitabı Kur'ân'ı ve Müslümanları kıskanarak iman etmediler. Hasetlerinden dolayı *"Kitap ehlinde inkâr edenler de puta tapanlar da size bir hayır indirilmesini istemezler. Allah ise rahmetini dilediğine tahsis eder. Allah büyük lütf sahibidir"*.¹²⁵

Kur'ân'ın inmesi onların hasetlerini bir kin hâline dönüştürmüştür: *"Andolsun Rabbinden sana indirilen, onlardan çoğunun azgınlığını ve küfrünü arttıracaktır"*.¹²⁶ *"Kendilerine kitap verilenler, ancak o açık delil (peygamber) kendilerine geldikten sonra ayrılığa düştüler"*.¹²⁷ *"Gerek Ehl-i Kitab'dan, gerek müşriklerden olan kâfirler, hem de devamlı kalmak üzere cehennemdedirler. Onlar bütün yaratıkların en şerlisidirler"*.¹²⁸ Demek ki şu kesin onlar gerçeği bilmediklerinden değil, bile bile, hasetlerinden, ihtiraslarından ve kaptislerinden dolayı Hz. Muhammed'i, Kitabını ve dinini inkâr edip kâfir olmuşlardır.

20- Ehl-i Kitab Hep Müslümanları Sapıtmak İsterler, Onlara Düşmanlık Eder ve Onlarla Alay Ederler

Ehl-i Kitab, daima Müslümanları imandan sonra küfre döndürmeye çalışırlar.¹²⁹ *"Sen dinlerine uymadıkça ne Yahudiler ne de Hristiyanlar asla senden razı olmazlar."*¹³⁰ *"Kitap ehlinde bir grup sizi inancından saptırmak istedi."*¹³¹

¹²³ Bakara, 2/140; En'am, 6/20.

¹²⁴ En'am, 6/114

¹²⁵ Bakara, 2/105.

¹²⁶ Mâide, 5/64, 68.

¹²⁷ Beyyine, 98/4.

¹²⁸ Beyyine, 98/6.

¹²⁹ Bakara, 2/109.

¹³⁰ Bakara, 2/120.

¹³¹ Âl-i İmrân, 3/69. Ayrıca bkz. Âl-i İmrân, 3/72-73.

Kendileri iman etmek şöyle dursun, onlardan bir kısmı Müslümanları dinlerinden çıkarmaya çalışırlar, işte misyonerlik faaliyetlerini bu bağlamda değerlendirmek gerekir. Müslümanlara karşı içlerinde kin beslerler.¹³² Müslümanlara bir iyilik gelmesini istemezler, onların başlarına kötülük gelmesine sevinirler.¹³³ Onlar sapıklığa sahip çıkar, sizin yoldan sapmanızı isterler.¹³⁴

Ehl-i Kitab'dan Yahudiler, Müslümanlara daima hainlik ederler.¹³⁵ Bu hususta müşriklerle bile işbirliği yapar, onlarla dostluk kurarlar.¹³⁶ Yahudiler aynı zamanda münafıklık ederler.¹³⁷ Münafıklarla İslâm aleyhine yardımlaşacaklarına dair anlaşmalar yaparlar.¹³⁸ Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek isterler.¹³⁹

Ehl-i Kitab ve diğer kâfirler, dinle alay ederler.¹⁴⁰ Ezan okuyarak namaza çağırduğunuz zaman, ezanla alay edip eğlenirler.¹⁴¹ Kelimeleri istihza için değiştirerek alay ederler (حَطَّة yerine حطه gibi).¹⁴² Elleriyle baş edemeyince dilleriyle Müslümanları incitirler.¹⁴³

Yahudilerin ahiret inancı zayıf, kıt belki de hiç bulunmadığından dünyaya, dünya yaşayışına nerdeyse müşriklerden de daha düşkündürler: (onların her biri bin yıl yaşamak ister).¹⁴⁴ Bunun içindir ki katı kalplidirler.¹⁴⁵ Müslümanlara en yaman düşman Yahudiler ve müşriklerdir. İşlerinde mü-

¹³² Âl-i İmrân, 3/118.

¹³³ Âl-i İmrân, 3/118-120.

¹³⁴ Nisa, 4/44.

¹³⁵ Mâide, 5/13.

¹³⁶ Mâide, 5/80.

¹³⁷ Mâide, 5/61.

¹³⁸ Haşr, 58/11-17.

¹³⁹ Tevbe, 9/32.

¹⁴⁰ Mâide, 5/57.

¹⁴¹ Mâide, 5/58.

¹⁴² A'raf, 7/161-162.

¹⁴³ Âl-i İmrân, 3/111, 186.

¹⁴⁴ Bakara, 2/96.

¹⁴⁵ Bakara, 2/74; Mâide, 5/16.

tevazı keşişler ve rahipler bulunduğu için, Hristiyanlar nisbeten daha yumuşaktırlar.¹⁴⁶

Necâşi örneğinde olduğu gibi, içlerinden hakikate sevgi ve saygı duyanlar vardır; fakat geneli itibariyle, İslâm, Kur'ân ve Müslüman düşmandırlar. Onlardan bir grup sabahleyin İslâm'a inanın akşamleyin çıkın ki onlar da dinlerinden şüpheyeye düşüp dinlerinden dönsünler, derler.¹⁴⁷ Onlar bilerek, eğrilik arayarak Allah'ın yolundan insanları çevirirler.¹⁴⁸ *"Ey iman edenler! Kendilerine kitap verilenlerden bir guruba uyarsanız, onlar imanınızdan sonra sizi kâfirlere döndürürler."*¹⁴⁹ *"Baksanıza kendilerine kitaptan bir nasip verilenlere! Onlar sapıklığı satın alır ve sizin de yoldan sapmanızı isterler."*¹⁵⁰

21- Yahudiler Biz Allah'ın Evlatları ve Sevgilileriyiz Dediler

Yahudilerin "Biz Allah'ın oğulları ve sevgilileriyiz" iddialarına karşı, Allah: *"De ki: 'O halde niçin günahlarınızdan ötürü (Allah) size azap ediyor?' Hayır, siz de O'nun yarattıklarından birer beşersiniz"*¹⁵¹ diye cevap verir. Şu halde bu, kuru, asılsız bir iddiadan ibarettir.

Yine Yahudilerin "Sayılı birkaç gün dışında bize cehennem ateşi dokunmayacak" iddialarına karşı Cenâb-ı Allah "Uydurdukları şey onları dinlerinde yanıltmıştır. Peki ya kendilerini, hiç şüphe olmayan günde topladığımız ve herkesin kazandığı kendilerine tastamam verilip hiç kimseye haksızlık edilmediği zaman (durumları) nasıl olacak?"¹⁵² şeklinde cevap verir.

Ehl-i Kitab'ın "Yahudi ve Hristiyan olandan başkası cennete giremeyecek" iddialarına da Yüce Allah şöyle cevap verir: *"Bu onların kuruntusudur. De ki: 'Eğer (dediğiniz gibi) gerçekten Allah katında ahiret yurdu diğer insanların*

¹⁴⁶ Mâide, 5/82.

¹⁴⁷ Âl-i İmrân, 3/72.

¹⁴⁸ Âl-i İmrân, 3/100.

¹⁴⁹ Âl-i İmrân, 3/100.

¹⁵⁰ Nisa, 4/44.

¹⁵¹ Mâide, 5/18.

¹⁵² Âl-i İmrân, 3/24-25.

değil de sadece sizin ise ve eğer (iddianızda) doğru iseniz hemen ölümü isteyin. Önceden elleriyle yaptıkları (kötü işler)den dolayı bunu asla istemeyeceklerdir. Allah zalimleri bilir".¹⁵³

İşte görüldüğü gibi doğuştan imtiyazlı bir millet olma seçkinciliği hiçbir millete verilmemiştir. Böyle bir iddia üstün ırk fikrini doğurur. Yahudiler gibi ırklarıyla övünen milletlerden başkaları bu iddiada bulunmazlar. Böyle doğuştan kurtuluşu hak ediş yoktur. İnsanlar ve milletler bu dünyaya imtihan için gelmişlerdir. Cennetlere layık olmak bu imtihanda başarılı olmaya bağlıdır. Hak etme ve liyakat meselesidir. Bunun için de iman, amel-i sâlih ve takva gerekir. Fıtrata, adalete yani İslâm'a uygun olan da budur. "Yahudi ve Hristiyan olanlardan başkası cennete giremeyecek, dediler. Bu onların kuruntularıdır. Onlara söyle: 'Doğru iseniz haydi delilinizi getirin' Hayır iş öyle değil! Kim halis olarak kendini Allah'a teslim edip güzel davranışlarda bulunursa Rabbinin nezdinde onun mükâfatı olacaktır. Onlar ne korkacak, ne üzüntü duyacaklardır".¹⁵⁴

22- Ehl-i Kitab Mîsaklarında Durmadılar

Ehl-i Kitab yeminle te'kid ederek Allah'a verdikleri sözlerinde (mîsak) durmamışlardır. Gerek Yahudiler gerekse Hristiyanlar sözlerinde sadakat göstermemişlerdir. Kur'ân-ı Kerim birçok âyetinde Ehl-i Kitab'dan kuvvetli söz aldığından bahseder. Ehl-i Kitab'ın kitapları Tevrat ve İncil'e Eski ahit, Yeni ahit (eski sözleşme, yeni sözleşme) ismini vermeleri de bunun bir ifadesidir. Şimdi biz Allah'ın Ehl-i Kitab'dan kuvvetle aldığı ahdin (mîsak)ın Kur'ân âyetlerine bakarak konularını tesbit edelim.

"Sizden sağlam bir söz alınış, üzerinize Tûr'u kaldırmış ve (size) verdiğimizize (Tevrat'ın hükümlerine) kuvvetle sarılın ve içindekini hatırlayın ki, korunasınız, demiştik. Ancak bunun ardından sözünüzden dönmüştünüz ".¹⁵⁵ Allah Teâla İsrailoğullarından, tek Allah'a kulluk etmek, anaya-babaya, yakın akrabaya,

¹⁵³ Bakara, 2/94-95.

¹⁵⁴ Bakara, 2/211-212.

¹⁵⁵ Bakara, 2/63-64). Ayrıca bkz. Bakara, 2/93; A'raf, 7/171.

yetimlere, yoksullara iyilik etmek ve insanlara güzel söz söylemek hususunda mîsak almıştır. Onlara, *"Namazı kılın, zekâtı verin" diye emretmiştik. Sonra siz içinizden çok azı müstesna (sözünüzden) dönmüştünüz. Sizler de (atalarınız gibi) yüz çeviriyorsunuz*".¹⁵⁶ *"Hani yine sizden, birbirinizin kanlarını dökmeyeceksiniz, birbirinizi yurtlarınızdan sürmeyeceksiniz, diye kesin söz almıştık. Siz de (bu söze) şahitlik ederek kabul etmiştiniz. (Buna rağmen) birbirlerini öldürenler de, günah işlemek ve düşmanlıkta bulunmak suretiyle birbirlerinizi yardımlaşarak içinizden bir kısmını yurtlarından sürenler de sizlersiniz"*.¹⁵⁷

Yine Cenâb-ı Allah hem peygamberlerden hem de ümmetlerinden öncekileri tasdik eden bir peygamber geldiğinde onlara yardım edeceklerine dair kuvvetli söz (mîsak) almıştı. Hatta Cenâb-ı Allah: *"Kabul ettiniz ve bu ahdimi yüklediniz mi? dediğinde 'Kabul ettik' cevabını vermişlerdi. Allah bunun üzerine "O halde şahit olun; ben de sizinle birlikte şahitlik edenlerdenim" buyurmuştu. Artık bundan sonra kim dönecek olursa, işte onlar yoldan çıkmışların tâ kendileridir"*.¹⁵⁸ *"Onlar her ne zaman bir söz vermişlerse, içlerinden bir grup onu çiğnememiş midir? Aslında onların çoğu inanmazlar"*.¹⁵⁹

Ehl-i Kitab'dan Yahudiler, gelen peygamberlere yardımcı olacaklarına dair söz vermiş olmalarına rağmen, onlardan bir gurup, kitaplarını, sözlerini arkalarına atıp,¹⁶⁰ bir kısmını yalanlamış bir kısmını da öldürmüşlerdir.¹⁶¹

Onlar Hz. Muhammed (s.a.v.)'in geleceğini de Tevrat'tan biliyorlardı. Onun bir kitap getireceğini de söylüyorlardı. O tanıdıkları gelince inkâr ettiler.¹⁶² Hâlbuki Allah Teâla İsrailoğullarından bu konuda mîsak almış; o peygamberlere yardımcı olup desteklemeleri, namaz kılıp zekât vermeleri, Allah'a güzel bir borç vermeleri konusunda mîsak almıştı. Bu kuvvetli sözlerini

¹⁵⁶ Bakara, 2/83.

¹⁵⁷ Bakara, 2/84-85.

¹⁵⁸ Âl-i İmrân, 3/81-82.

¹⁵⁹ Bakara, 2/100.

¹⁶⁰ Bakara, 2/101.

¹⁶¹ Bakara, 2/87; Mâide, 5/70.

¹⁶² Bakara, 2/89-91.

bozdular ve bundan dolayı da Allah onlara lanet etti.¹⁶³ Secdeye kapanarak o kapıdan girme, Cumartesi yasağına uyma sözlerinde de durmamışlardır.¹⁶⁴ Allah'a karşı gerçek olandan başkasını söylememeleri hususunda da söz alınmıştı.¹⁶⁵ *"Allah'a verdikleri ahit ve yeminlerini önemsiz bir menfaat karşılığında bozanların ahirette hiçbir nasipleri yoktur. Kıyamet günü Allah onlarla konuşmayacak, yüzlerine bakmayacak ve onları temize çıkarmayacaktır. Onların hakkı çok acı bir azaptır."*¹⁶⁶

Ehl-i Kitab'dan Hristiyanlar da Allah'ın kendilerinden aldığı mîsaklarına sadâkat göstermemişlerdir. *"Biz Nasrânîyiz= Hristiyanız"* diyenlerden de kesin söz almıştık. Fakat onlar da kendilerine tebliğ edilen derslerden birçoğunu unuttular. Bu yüzden aralarına kıyamet gününe kadar sürecek kin ve nefret bıraktık. Allah onların bu yaptıklarını bir bir onlara bildirecektir".¹⁶⁷ Onlar, İncil'le hükmedeceklerken etmemişlerdir.¹⁶⁸ Tevrat'ı, İncil'i ve Kur'ân'ı tatbik etseydiler bol bol nimete nail olacaktı.¹⁶⁹

Eğer Ehl-i Kitab kitaplarını tatbik edip sözlerinde dursaydılar Hz. Muhammed (s.a.v.)'e iman edeceklerdi. Böylece de iki kat mükâfata nail olacaktı.¹⁷⁰

Fakat ne yazık *"Onlar kendileriyle anlaşma yaptığın (muahede) halde, sonra her defasında hiç çekinmeden anlaşmalarını bozarlar"*.¹⁷¹ Benî Kurayza Hz. Peygamberle anlaşma yaptıkları halde her defasında müşriklerle yardımlaşarak anlaşmalarını bozmuşlardır:

¹⁶³ Mâide, 5/12-13.

¹⁶⁴ Nisa, 4/154-155.

¹⁶⁵ A'raf, 7/169)

¹⁶⁶ Âl-i İmrân, 3/77.

¹⁶⁷ Mâide, 5/14.

¹⁶⁸ Mâide, 5/47.

¹⁶⁹ Mâide, 5/66.

¹⁷⁰ Kassas, 28/54.

¹⁷¹ Enfal, 8/56.

*"Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetlerimi hatırlayın bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki ben de size vaat ettiklerimi vereyim. Yalnızca benden korkun".*¹⁷² Acaba İsrailoğullarının Allah'a verdikleri söz, ahd, mîsak ne idi? İşte: "Elinizdeki (Tevrat'ın aslını) tasdik edici olarak indirdiğine (Kur'ân'a) iman edin. Sakın onu inkâr edenlerin ilki siz olmayın! Âyetlerinizi az bir karşılık ile satmayın, yalnız benden korkun".¹⁷³ İşte Yahudiler, böyle sözlerinde durmayan bir millettir.

23- Yahudiler Allah'a İftira Eder, Helâli Haram Yaparlar

Yahudiler, Rasûl-i Ekrem (s.a.v.) efendimize "Sen İbrahim'in tevhid dininde olduğunu iddia ediyorsun. Hâlbuki o, senin gibi deve eti yemez, deve sütü içmezdi" dediler. Bunun üzerine şu âyetler indi:¹⁷⁴

*"Tevrat indirilmeden önce -Yakub'un kendine haram kıldığı şeylerden başkayiyeyeceğin her türlü İsrailoğulları için helâl idi. De ki: 'Eğer doğru iseniz, Tevrat'ı getirip okuyun. Artık bundan sonra kim Allah'a yalan uydurup iftira ederse, işte onlar zalimlerin tâ kendileridir'".*¹⁷⁵

Bir kere Tevrat Hz. Musa'ya indirilmiştir. Hz. İbrahim ve Hz. Yakub ise, Hz. Musa'dan çok öncedir. Meselenin aslı şudur: Yakub (s.a.v.) bir siyatik hastalığına tutulmuş, iyileşirse en sevdiği deve eti ve sütünü yememeği nezretmiş veya doktor tavsiyesi ile yahut bir gece hastalığından çok muzdarip olduğu yahut da sırf zühd ve taabbüd olsun diye nezretmiştir. Bu nezir ümmetine değil, sadece kendisine mahsus idi.

Nitekim Tevrat'ta da böyle bir hüküm yoktur. Onun için Cenâb-ı Allah Hz. Peygambere "Eğer doğru söylüyorsanız Tevrat'ı getirip okuyun" şeklinde meydan okutur. Tam aksine Yakub (s.a.v.)'ın sırf kendisi için olan bu yasağı Tevrat nesh edip helâl kılmıştır. Demek ki Tevrat'ta nesih yoktur demek de asılsızdır, nesih de vardır¹⁷⁶.

¹⁷² Bakara, 2/40.

¹⁷³ Bakara, 2/41.

¹⁷⁴ İbn Kesîr, I, 382.

¹⁷⁵ Âl-i İmrân, 3/93-94.

¹⁷⁶ Elmalılı, II, 1147-1148.

Yahudilerin deve eti Tevrat'ta haramdır demeleri, hem bir helâli haram saymaktır, hem de Allah'a karşı bir iftiradır. Aksine Cenâb-ı Allah, insanları Allah yolundan çevirmelerinden ve zulûmlerinden dolayı onlara helâl olan bazı şeyleri haram kılmıştır. Çünkü onlar Tevrat'ta haram kıldığı halde hâlen de faiz alır, haksız yere halkın malını yerler.¹⁷⁷ Bugün faizcilik dendi mi dünyada ilk akla gelen Yahudilerdir.

Onların bazıları Araplardan aldıkları borçlarını da kolay kolay ödemez ve ümmîlerin bizim üzerimizde hakkı yoktur, ne yapsak mübahtır diyerek, Allah'a bilerek yalan uydururlardı.¹⁷⁸ İşte Yahudiler menfaatleri için, böyle helâli haram, haramı helâl sayarlar. *"Allah'ın kendilerine verdiği rızkı Allah'a iftira ederek haram kılanlar, kesinlikle ziyana uğradılar, saptılar, yola gelecek de değiller"*.¹⁷⁹ Bu âyet, Allah'a isnad ederek haramlar icâd eden müşrikler hakkında olduğu gibi, aynı şeyi yapan Yahudileri ve başkalarını da kapsamına alır. Çünkü Yahudilerin çoğu da Allah ve Rasûlünün haram kıldığını haram saymaz, Allah'ın hak dini İslâm'ı din olarak benimsemezler.¹⁸⁰

24- Hahamlar, Papazlar ve Yahudiler Haram Yollarla Halkın Mallarını Yerler

*"Ey iman edenler! Şu kesin ki (Yahudi) bilginlerinin ve (Hristiyan) rahiplerinin birçoğu, haksız yere insanların mallarını yerler, (onları) Allah yolundan engellerler."*¹⁸¹ Bu, kendi tabirleriyle din adamı sınıfından birçoğunun tam bir din istismarı yaparak insanların mallarını yediklerinin ifadesidir. Onlar rüşvet ve menfaat karşılığında dinî gerçekleri gizlerler, insanları kötülükten men etmezlerdi.¹⁸² Hasis menfaatleri karşılığında Tevrat ve İncil'i değiştirmiş ve çarpık te'villerle dinlerini bozmuşlardır.¹⁸³

¹⁷⁷ Nisa, 4/160-161.

¹⁷⁸ Âl-i İmrân, 3/75.

¹⁷⁹ En'am, 6/140.

¹⁸⁰ Tevbe, 9/29.

¹⁸¹ Tevbe, 9/34.

¹⁸² Mâide, 5/79.

¹⁸³ Bakara, 2/79.

İşte böylesine dejenere olmuş din adamı sınıfı gerçekten Allah yoluna mani olmaktan başka bir iş yapmazlar. Böyle haksız kazançlarla ortaçağdaki Roma Kilisesinin nasıl servet biriktirip nice emlâke sahip bir devlet olduğunu bir hatırlayalım! İşte bu din adamı sınıfının birçoğu böylece dinlerini dünyalarına değiştirmişlerdir.¹⁸⁴ *"İçlerinden çoğunun günah işlemeye, düşmanlık etmeye, haram yemeye (âdeta) birbirleriyle yarıştıklarını görürsün. Yapmakta oldukları ne kötüdür! Rahiplerin ve hahamların onları günah söylemekten, haram yemekten men'etmeleri gerekmez miydi?! Yaptıkları şey ne kötüdür!"*¹⁸⁵

Dinî önderleri böyle olunca onlara uyan halkın nasıl olacağı kendiliğinden anlaşılıyor. "Yahudi olanlardan bir kısmının (yapmış oldukları) zulümden dolayı onlara daha önceleri kendilerine helâl kılınmış olan temiz (yiyecekleri) haram ettik. Birçok kimseyi Allah yolundan çevirmelerinden, yasaklanmış olmalarına rağmen fâiz almalarından ve insanların mallarını haksız yere yemelerinden dolayıdır ki, inkârcılara çok acı veren bir azab hazırlamışızdır".¹⁸⁶ *"Çünkü alabildiğine yalan dinler ve haram yerler onlar"*.¹⁸⁷ Haram yeme, haksız kazanç, spekülasyon, fâizcilik, tefecilik, para kazanma hırsı, dünyaya düşkünlük deyince dünyada ilk akla gelen Yahudilerdir.

25- Yahudiler Hristiyanları, Hristiyanlar da Yahudileri Esassız Kabul Ederler

Yahudiler ve Hristiyanlardan her biri kendinin doğru yolda olduğunu, diğerinin, hak yoldan olmadığını ve bir hak dayanaklarının bulunmadığını kabul ederler. *"Yahudiler: 'Hristiyanlar, bir temel üzerinde değiller' dediler. Hristiyanlar da: 'Yahudiler bir temel üzerinde değiller' dediler. Oysa hepsi de kitabı okuyorlar. Bilmeyenler de tıpkı onların dedikleri gibi demişlerdi. Artık Allah ayrılığa düştükleri şeyde, aralarında kıyamet günü hüküm verecektir"*.¹⁸⁸

¹⁸⁴ Bakara, 2/90, 102.

¹⁸⁵ Mâide, 5/65-63.

¹⁸⁶ Nisa, 4/160-161.

¹⁸⁷ Mâide, 5/42.

¹⁸⁸ Bakara, 2/113.

Bunlar ilâhî kitapları okudukları halde, birbirlerinin batıl yolda olduklarını söylemekle, kitapsız müşriklerin kendileri hakkında cahilce söylemiş oldukları şeyin ayrısını söylemiş oluyorlar.

Müslümanlar ise en âdil ve mutedil bir tutumla, Allah'ın gönderdiği tüm hak peygamberlerine ve kitaplarına inanır ve onların da müslümanlara karşı aynı şekilde davranmalarını isterler: " (Ey mü'minler) deyin ki 'Biz Allah'a, bize indirilene (Kur'ân'a), İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına (Esbâta) indirilenlere, Mûsâ'ya, İsa'ya verilenlere ve (bütün) peygamberlere Rableri tarafından verilen (kitap ve sahîfeler)e iman ettik. Onlardan hiçbirini (imanda) deği-rinden ayırt etmeyiz. Biz (Allah'a) teslim olmuş (Müslümanlar)ız".¹⁸⁹ Çünkü onlar Allah'tan bu emri almışlardır. Ehl-i Kitab'ın da Müslümanlara bir peygamber gönderilmiş ve bir kitap indirilmiş olduğunu ikrar etmeleri gerekir.

26- Yahudiler İyiliği Emredip Kötülüğü Önlemezler

Din emanetini taşımanın önemli bir göstergesi de toplumda iyiliği tavsiye ve emretmek ve kötülükleri önlemektir. Bu toplumu çeşitli sapmalardan korur. Bunu da başta din önderlerinin yapması gerekir. "Onlar işledikleri fenalıktan birbirini vazgeçirmeye çalışmazlardı. Gerçekten yapmakta oldukları (o hal) ne kötü idi!"¹⁹⁰

Nitekim Cenâb-ı Allah şöyle buyuruyor: "Vaktâ ki onlar artık edilen va'azları unuttular. Biz de kötülükten vazgeçirmekte sebat edenleri kurtardık, zulmedenleri ise yoldan çıkmalarından dolayı çok şiddetli bir azap ile cezalandırdık".¹⁹¹

Yahudiler dünyayı ıslah etmek şöyle dursun, her vasıtayı kullanarak milletleri gayr-i meşru hayat tarzlarıyla ifsad etmektedirler. Hristiyanlar da bu hususta onlarla yarışır. Allah'ın din emanetini onlardan almasının bir hikmeti de kanaatimce bu husustur. Bu görev Müslümanlara verilmiştir. "Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. Çünkü iyilik (yapılmasını) söyler, kötülüğü engeller ve Allah'a inanırsınız. Ehl-i Kitab da inansalardı, kendileri için

¹⁸⁹ Bakara, 2/136.

¹⁹⁰ Mâide, 5/79. Ayrıca bkz. Mâide, 5/63.

¹⁹¹ A'raf, 7/165,

*daha hayırlı olurdu. Gerçi içlerinden inananlar da vardır; ama onların çoğu fasıklardır".*¹⁹²

27- Ehl-i Kitab Dinlerinde Aşırılığa Gider, Ölçüsüz İsteklerde Bulunurlar

Ehl-i Kitab dinlerinde aşırı giderler, onlar Allah'ın kendilerine koyduğu ölçüleri koruyamamışlardır. Yahudiler aşırı dünyacı, madde ve menfaat düşkünüdürler. Hristiyanlar ruhanilikte ifrata kaçmışlardır. Dinlerinde ruhanlık icad etmişlerdir. Ona da riayet etmemişlerdir. *"Ey Ehl-i Kitab! Dini- nizde taşkınlık etmeyin ve Allah hakkında gerçek olmayan şeyleri söylemeyin "*¹⁹³ Hristiyanların teslisi kabul etmeleri, Hz. İsa'ya, Hz. Meryem'e ulûhiyet vermeleri, hep bu aşırılıklarındandır. *"De ki: "Ey Ehl-i Kitab! Dininizde haksız yere aşırılığa dalmayın ve önceden sapmış bir milletin keyiflerine uymayın".*¹⁹⁴ İşte bu gibi âyetlerle Kitab Ehli itidal çizgisine gelmeleri için uyarılır.

Ehl-i Kitab'dan Yahudiler de peygamberleri Musa (s.a.v.)'dan kendile- rine put tanrı istemişler,¹⁹⁵ Hz. Peygamberden gökten toptan bir kitap indir- mesini istemişler, Hz. Musa'dan bundan daha büyüğünü, Allah'ı açıktan göstermesini istemişler, buzağıyı tanrı edinmişlerdir.¹⁹⁶ İsrailoğulları ateşin yiyeceği bir kurban getirmedikçe hiçbir peygambere inanmayız, demişler- dir.¹⁹⁷

Görüldüğü gibi Kitab Ehli aşırılıklardan kurtulamamışlardır. Onun için din emaneti onlardan alınmış, insan fıtratına uygun aşırılıklardan uzak, va- sat ümmet olan Muhammed (s.a.v.) ümmetine verilmiştir bu kutsal emanet. Bu ümmet kıyamete kadar gelmiş ve gelecek bütün milletlerin şâhidi olacak- tır.¹⁹⁸

¹⁹² Âl-i İmrân, 3/110.

¹⁹³ Nisa, 4/171,

¹⁹⁴ (Mâide, 5/77)

¹⁹⁵ (A'raf, 7/138)

¹⁹⁶ (Nisa, 4/153)

¹⁹⁷ (Âl-i İmrân, 3/183)

¹⁹⁸ Bakara, 2/103

28- Yahudiler de Münafıklık Ederler

Yahudilerin pek çoğu İslâm'a, Müslümanlara ve onun peygamberine (s.a.v.) düşmanlık ettikleri halde bazen müslüman görünerek münafıklık ederler. Münafıklarla, eş, dost ve ahbablık kurar onlarla İslâm ve müslümanlar aleyhine antlaşmalar yaparlar.¹⁹⁹

"Onlar size geldikleri zaman 'İman ettik' derler. Hâlbuki onlar (yanınıza) kesinlikle küfürle girip küfürle çıkmışlardır. Onların neler gizlediklerini en iyi Allah bilir".²⁰⁰ Bu âyet Yahudi münafıklar hakkındadır. Bir önceki âyetle bir sonraki âyet buna delalet eder. "İçlerinden pek azı müstesna, daima onlardan hainlik görürsün."²⁰¹ Yani bunların âdetleri budur. Hıyanet ve gadr onların şiarıdır. İçlerinden hainlik etmeyen pek azı da onlardan müslüman olanlardır²⁰². İkiyüzlülük ettikleri için "Yaptıklarına sevinen yapmadıkları (iyilikler)den dolayı övülmek isteyen kimselerin sakın sen azabdan yakayı kurtaracaklarını sanma! O can yakıcı azab onlar içindir"²⁰³ buyrulmuştur. "İman edenlerle karşılaştıklarında: 'İman ettik' derler. Birbirleriyle yalnız kaldıkları zaman: 'Rabbimizin huzurunda aleyhinize delil getirsinler diye mi Allah'ın size açtığı gerçeği tutup onlara söylüyorsunuz? Hiç aklınız ermiyor mu?' derler. Bilmiyorlar mı ki Allah, onların gizlediklerini de bilir açıkladıklarını da" (Bakara, 2/76-77).

29- Yahudilerin Diğer Bazı Günahları

Yahudiler, müslümanlar aleyhindeki yalanlara kulak verirler, işlerine gelenler verilirse kabul edin, işlerine gelen verilmezse, sakırın, kabul etmeyin, derler.²⁰⁴

Onlar, "Adam öldürmeyin", "Birbirinizi sürgüne göndermeyin emirlerini tutmamışlardır.²⁰⁵ Allah işledikleri zulümden dolayı bazı şeyleri onlara

¹⁹⁹ Haşr, 58/11-17

²⁰⁰ Mâide, 5/61

²⁰¹ Mâide, 5/13

²⁰² Beydâvî, I, 267.

²⁰³ Âl-i İmrân, 3/187.

²⁰⁴ Mâide, 5/41.

²⁰⁵ Bakara, 2/85; Mâide, 5/32.

haram kılmıştır. Onlar fâiz yerler, fâizcidirler, halkın haksız yere mallarını yerler.²⁰⁶

Haram yerler,²⁰⁷ günah, haram ve haddi aşma ve düşmanlıkta yarışır-
lar.²⁰⁸ Tarihte olduğu gibi bugün de haksız kazanç, servet hırsı ve fâizcilik
denilince, en önce akla gelen Yahudilerdir. Hâlbuki Tevrat'ta da fâiz almak-
tan menedilmişlerdi.

Hz. Peygambere muhakemeye gelirler sonra da hükmüne razı olmaz-
lardı.²⁰⁹ "Onlar işledikleri herhangi fenalıktan birbirini vazgeçirmezlerdi.
Gerçekten yapmakta oldukları ne kötü idi.²¹⁰ "Bari bilginleri, fakihleri onları
günah söz söylemekten, haram yemekten vazgeçirmeye çalışsalar ya! Yap-
makta oldukları ne kötü şeydir".²¹¹ Din istismarı yaparak para yığan, dejene-
re olmuş din adamı sınıfı Allah yoluna mani olmaktan başka bir şey yap-
mazlar. Bu âyeti okuyunca, Roma kilisesinin nasıl servet biriktirip nice em-
lâke mâlik bir devlete sahip olduğunu hatırlamamak elde değil! Onların bu
tutumları kendi dinlerine ne derece bağlı olduklarını gösterir.

30- Ehl-i Kitab'dan Yahudiler Yeryüzünde Daima Fesat ve Savaş Çı- karmaya Çalışırlar

Yahudiler tarih boyunca yeryüzünde bozgunculuğun, savaşların, komita-
cılığın ve ihtilallerin gizli tahrikçisi olmuşlardır. Dünyada savaş ateşini tu-
tuşturmada Yahudilerin gizli ve açık çalışmaları vardır. Son iki dünya sava-
şında milletleri nasıl birbirleriyle boğuşturduklarını ve aradan nasıl bir İsrail
devletinin çıktığını düşünmek gerekir. Son zamanlarda Hristiyanları da İs-
lâm ülkeleri aleyhine tahrik ederek yeni savaş ateşleri tutuşturmakta-
dırlar.

²⁰⁶ Nisa, 4/160-161.

²⁰⁷ Mâide, 5/42.

²⁰⁸ Mâide, 5/62.

²⁰⁹ Mâide, 5/43.

²¹⁰ Mâide, 5/79.

²¹¹ Mâide, 5/63.

Uzun zamanlar boyu Yahudilerle Hristiyanlar arasındaki dinden gelen husumeti de yumuşatarak İslâm ve Müslümanlar aleyhine yeni yeni tezgâhlar tertip etmektedirler. Hâlbuki Yahudiler, Hristiyanların inancına göre onların Tanrısı veya Tanrının oğlu olan Hz. İsa'yı öldürüp çarmıha germişlerdi. Aralarındaki husumet asırlar boyu sürmekte iken, bunları geriye bırakıp İslâm ve Müslümanlar aleyhine işbirliği yapmaktadırlar.

Yüce Allah şöyle buyurur: *"Biz onların arasına kıyamet gününe kadar (sürecek) düşmanlık ve kin bıraktık. Onlar ne zaman savaş için bir ateş tutuştururlarsa, Allah onu söndürür. Yeryüzünde hep fesatçılığa koşarlar onlar. Allah ise fesatçıları sevmeyiz".*²¹² Âyetle tescil edilmiş bu durum, demek ki, onların millî karakteridir. Allah Teâla Hristiyan mezhepleri arasında da kin ve düşmanlık salmıştır. *"Biz Hristiyan'ız diyenlerden de sözünü almıştık; ama uyarıldıkları şeyden pay almayı unuttular. Bu yüzden biz de kıyamet gününe kadar aralarına düşmanlık ve kin saldık. Yakında Allah onlara ne (san'at)ler yapacaklarını haber verecektir"*.²¹³

Ehl-i Kitap'dan Hristiyanların Kur'ân'daki Konumları

1- Hz. İsa Niçin Geldi?

Hz. Peygamber (s.a.v.), Necran Hristiyan heyetiyle görüştüklerinde onlara, Hz. İsa'nın da Allah'ın bir kulu ve elçisi olduğunu, yaratılışının sıra dışı oluşunun onu kul olmaktan çıkarmayacağını, Hz. Âdem'in de hiç anasız babasız topraktan yaratıldığını, Kur'ân okuyarak anlatmıştır. Hâlâ onda ulûhiyet görmekte ısrar eden Necranlıları mübâhâleye da'vet etmiştir. Top-tan Allah'ın lanetine uğrayıp yok olacaklarından korkan heyet buna da yanaşmamışlardır.²¹⁴ Cenâb-ı Allah, Kur'ân'da bizzat Hz. İsa'dan naklederek, kendisinin İsrailoğullarına gönderilen bir peygamber olduğunu, kendinden önceki Tevrat'ı tasdik edici olarak, onlara haram kılınan bazı şeyleri helâl kılması için geldiğini, Allah tarafından çeşitli mucizeler getirdiğini, Allah'tan korkup kendisine itaat etmelerini istemiştir.²¹⁵

²¹² Mâide, 5/64.

²¹³ Mâide, 5/14.

²¹⁴ Âl-i İmrân, 3/45-62.

²¹⁵ Âl-i İmrân, 3/51.

Saff Sûresi, 6. âyette yine İsrailoğullarına gönderilen bir peygamber olduğunu²¹⁶, kendinden sonra gelecek ismi Ahmed olan peygamberi müjdelemek üzere geldiğini ifade eder. Nitekim Yüce Allah ahiret sorgulamasında Hz. İsa ile şu muhavere de bulunur:

*"Allah: 'Ey Meryem oğlu İsa, insanlara: 'Anamı ve beni Allah'tan başka iki ilâh edin' diye sen mi söyledin? Dediğinde, O, 'Seni tesbih ederim, hakkım olmayan şeyi söylemek bana yakışmaz. Eğer onu söylemişsem sen mutlaka bilirsin. Benim içinde olanı sen bilirsin, ben senin zatında olanı bilemem. Gizli olanları bilen ancak sensin sen' dedi. Ben onlara senin bana emrettiklerinden başkasını söylemedim. Dediğim hep şu idi: 'Benim de Rabbim ve sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin. Ben onların arasında olduğum müddetçe onlara göz kulak oldum. Sen beni alınca, onların üzerinde gözcü sen kaldın. Sen her şeye şahitsin. Eğer onlara azap edersen, şüphesiz ki onlar senin kulların. Eğer onları affedersen sen azizsin, hakîmsin'".*²¹⁷

Buna rağmen Hristiyanlar "Allah İsa'dır" dediler.

Hız. İsa'nın yukarıdaki arzettiğimiz tebligatına rağmen, aşırılığa düşkün Hristiyanlar Hız. İsa'yı ulûhiyet derecesine çıkarttılar. Onun için Yüce Allah şöyle buyurur: *"Allah, Meryem oğlu Mesihdir' diyenler kesinlikle kâfir olmuşlardır."*²¹⁸ *"Allah Meryem oğlu İsa'dır' diyenler, şüphesiz kâfir olmuşlardır. Hâlbuki bizzat İsa şöyle demişti: 'Ey İsrailoğulları! Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin. Zira kim Allah'a eş katarsa, hiç şüphesiz Allah ona cenneti haram kılar. Onun, varacağı yer ateştir. Zalimlere yardımcı olan da çıkmaz'".*²¹⁹ *"Yahudiler hahamlarını, Hristiyanlar rahiplerini ve Meryem'in oğlu İsa'yı Allah'tan başka Rab edindiler. Hâlbuki kendilerine tek Allah'a ibadet etmeleri emredilmişti. Ondan başka ilâh yoktur O onların koştukları şirkten münezzehtir"*²²⁰

²¹⁶ Bu âyetlerden Hız. İsa'nın risâletinin de evrensel olmadığı, bir Benî İsrail peygamberi olduğu anlaşılmaktadır.

²¹⁷ Mâide, 5/116-117.

²¹⁸ Mâide, 5/17.

²¹⁹ Mâide, 5/72.

²²⁰ Tevbe, 9/31.

Hristiyanlar "İsa (s.a.v.) Allah'ın Oğludur" dediler

Hristiyanlar Hz. İsa'nın babasız olmasını imkân dışı gördükleri için ve ya Hz. İsa'nın anadan doğma körü, alacalıyı iyileştirmesini, ölüleri diriltmesini imkânsız buldukları için bu iddiada bulundular: *"Yahudiler 'Üzeyr Allah'ın oğludur' dediler, Hristiyanlar da 'Mesih (İsa) Allah'ın oğludur' dediler. Bu onların ağızlarıyla (geveledikleri cahilce) sözlerdir ki (bununla gûyâ) daha evvel inkâr edenlerin sözlerini taklit ediyorlar. Hay Allah kahredesi adamlar! (Haktan bâtıla) nasıl da döndürülüyorlar!"*.²²¹ Hâlbuki mucizeler Allah'ın izniyle peygamberlerin peygamberliklerini ispat için getirdikleri fevkalâde olaylardır.

Cenâb-ı Allah şu âyet-i kerimelerde Hz. İsa'yı ve onun bozulmadan önceki dinini temize çıkarır: *"Beşerden hiç kimseye yakışmaz ki, Allah kendisine kitabı, hüknü ve peygamberliği versin de sonra o, insanlara: 'Allah'ı bırakıp da (gelin) bana kul olun' desin. Fakat o, öğretmekte ve okuyup okutmakta olduğunuz kitap sayesinde 'Rabbaniler olun' (der). Sizin melekleri ve peygamberleri tanrılar edinmenizi de emretmez. O. 'Size, siz Müslümanlar olduktan sonra, hiç kâfirliği emreder mi?'"*.²²²

Hristiyanlar Teslisi Kabul Etmekle de Kâfir Oldular

Bugünkü Hristiyanlık akidesinde Baba, Oğul ve Ruhü'l-Kudüsten ibaret teslis inancı başlıca bir esastır. Şimdiki Hristiyanlara göre teslise inanmayanlar Hristiyan olamazlar. Cenâb-ı Allah ise aşağıdaki âyetlerde teslisin açıkça kâfirlik olduğunu belirtmiştir. Kâfirler ise cennete giremez. *"Ey Kitap ehli! Dininizde haddi aşmayın, taşkınlık yapmayın, Allah'a karşı gerçek olmayan şeyler söylemeyin. Meryem oğlu İsa Mesih sadece Allah'ın elçisidir. Meryem'e ulaştırdığı kelimesidir. Allah tarafından gelen bir rûhdur. Gelin Allah'a ve elçilerine iman edin. 'Tanrı üçtür' demeyin. Kendi iyiliğiniz için bundan vazgeçin. Allah ancak tek bir tanrıdır. O çocuğu olmaktan münezzehtir. Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi onundur. Hakikî ve (şahit) olarak Allah yeter. Ne mesih, ne en yakın melekler,*

²²¹ Tevbe, 9/30.

²²² Âl-i İmrân, 3/79/80.

Allah'a kul olmaktan kaçınmazlar. Kim O'na kul olmaktan kaçınır ve kibirlenirse, bilsin ki Allah, yarın hepsini huzuruna toplayıp hesaba çekecektir".²²³

"Allah gerçekten üç tanrının biridir, diyenler, kâfir olurlar. Hâlbuki bir tek tanrıdan başka tanrı yoktur. Eğer bu batıl iddialarından vazgeçmezlerse içlerinden kâfir kalanlara mutlaka can yakıcı bir azap dokunacaktır".²²⁴

Cenâb-ı Allah teslise inananların kâfir olduklarını, kâfirlerinse cennete giremeyeceğini açıkça bildirirken, kim ne hakla bu makule insanlara cennetler bahşedebilir ki!

Hristiyanlar Hz. İsa'yı, Annesi Meryem'i ve Rahiplerini Tanrı Edindiler

Hristiyan gurupları arasında bir de Hz. Meryem'i ilâh kabul edenler bulunmaktadır. Bu inanca sahip olanlar Hz. Meryem'e de tanrının annesi unvanını vermek suretiyle ona ulûhiyet vermişlerdir. "Ve yine Allah demişti ki: 'Ey Meryem oğlu İsa! Sen mi insanlara: 'Beni ve annemi Allah'tan başka iki tanrı edinin' dedin? Hâşâ, sen yücesin, benim için gerçek olmayan bir şeyi bana söylemek yakışmaz." ²²⁵

"Meryem oğlu Mesih (İsa) bir peygamberden başka bir şey değildir. Nitekim ondan önce de birçok peygamber gelip geçmiştir. Annesi de sadık ve iffetli bir kadındı. Her ikisi de yemek yerlerdi. Bak onlara biz âyetleri nasıl açıklıyoruz? Sonra da bak nasıl (haktan) çevriliyorlar?!" ²²⁶ Âyet, yemeye içmeye muhtaç olanların ilâh olamayacağını ifade eder. Hristiyan din adamları onlara bir şeyi helal kılp, haram ettikleri için, onlar da kabul ettikleri için ve onların günahlarını affettikleri, cennetten yer sattıkları için, Hristiyanlar din adamlarını tanrı yeri-ne koymuş oluyorlar.²²⁷

²²³ Nisa, 4/171-172.

²²⁴ Mâide, 5/73.

²²⁵ Mâide, 5/116.

²²⁶ (Mâide, 5/75.

²²⁷ Âl-i İmrân, 3/64; Tevbe, 9/31.

Aslında Ehl-i Kitab da Müşriktirler

Yukarıda geçtiği gibi Üzeyr Allah'ın oğludur, diyen Yahudiler, buzağıya tapan İsrailoğulları ve Hz. İsa'ya Allah'tır, Allah'ın oğludur, Allah üç tanrının biridir diyerek tevhidi teslise çeviren Hristiyanlar da şirke düşmektedirler. Kaldı ki tanrının annesidir, diye Hz. Meryem'i ilahlaştıran, papazlarına helâli haram, haramı helâl kılma yetkisi veren Hristiyanlar ve günah çıkarmanın günahlarını affetme yetkisini kendisinde gören papa ve papazlar da şirke düşmüşlerdir.

Yine bu yetkililer, kendi yetkileriyle şarabı, domuz etini helâl kılmışlar, Hz. İsa sünnetli olduğu halde bunlar sonradan sünnet olmayı kaldırmışlardır. Bazı Hristiyan papazlarına göre bu ruhaniler Cumartesi'nin hürmetini kaldırıp Pazar gününe vermişlerdir. Hâlbuki İsa (s.a.v.) Cumartesilerinin sıkı bir takipçisi olup sinagoglarda ve mabetlerde halkın tedavi işleriyle bilhassa bugün ilgileniyordu.²²⁸

Yahudi ve Hristiyanlar Müslümanlara: "Yahudi veya Hristiyan olun ki doğru yola ulaşasınız!" dediler. De ki: "Hayır (biz sizlerin dinine değil) fakat her türlü sapık inançtan yüz çevirmiş ve hiçbir zaman müşriklerden olmamış olan İbrahim'in dinine (uyarız)' deyiniz".²²⁹ Bu âyette olduğu gibi İbrahim (s.a.v.)'ın ismi geçen pek çok âyette O'nun müşriklerden olmadığı vurgulanır²³⁰. Bu husus bu âyetlerde özellikle zikredilmektedir. Çünkü bununla Ehl-i Kitab'ın şirke düştükleri ta'riz yoluyla ifade edilmektedir²³¹.

Onların Hz. İbrahim'in yolunda ve dininde olmadıkları bildirilmektedir. Ehl-i Kitab'ı tevhide, İslâm'a davet eden meşhur Âl-i İmrân âyetinde de bu husus yer alır: "*De ki: 'Ey Ehl-i Kitab! Aramızda ortak olan şu söze (ilkeye) gelin: Allah'tan başkasına ibadet etmeyelim, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım, birbirimizi*

²²⁸ Abdülahad Dâvud, *Tevrat ve İncil'e Göre Hz. Muhammed*, çev. Nusret Çam, s. 316, Nil A.Ş., İzmir, 1988; Bkz. Matta, XII, 8-12; XXI, 20; Markos, II, 23-28; Luka, VI, 1-6; XXIII, 53-56; Yuhanna, V, 7-16.

²²⁹ Bakara, 2/135.

²³⁰ Bakara, 2/135; Âl-i İmrân, 67, 95; En'am, 79, 161.

²³¹ Elmalılı, II, 770.

*Allah'tan başka rabler edinmeyelim!' Eğer onlar, yine yüz çevirecek olurlarsa, (onlara) şahit olun ki biz kendimizi Allah'a teslim etmiş müslümanlarız, deyin".*²³² Yahudilere göre Hristiyanlarda şirk şaibesi daha çoktur.

Hristiyanlar şunu diyebilmelidirler: "Baba, Yaratıcı'nın mecâzî bir başka ismi ve hak olan Tek Allah mânâsındadır. Oğul, Allah'ın sadece bir kulu ve elçisi, Kutsal Ruh da kudreti sonsuz olan Allah'ın iş gören hesapsız ruhlarından (meleklerinden) biridir" diye iman etmedikçe çok tanrılı (müşrik) olmaktan kurtulamazlar"²³³. Buna rağmen Yahudi ve Hristiyanlara Ehl-i Kitab olarak Kur'ân'ın ve İslâm hukukunun özel bir zimmî statüsü tanınması, sırf onların hakkaniyetlerinden ileri gelmez. Yani Müslümanların Kitap ehlinin kadınlarıyla evlenebilmeleri ve onların kestiklerinin yenilebilmesi²³⁴ onları İslâm'a bir yaklaştırma vesilesi olabileceği gibi, aynı zamanda Gayr-i Müslimlerin içinde yaşayan Müslümanlara, dini yaşama ve hayatı kolaylaştırma hikmeti de taşıyabilir²³⁵.

Allah Tarafından Ehl-i Kitab'a Verilen Cezalar

Ehl-i Kitab'dan Yahudiler, gelen peygamberlere karşı çıktıkları ve hatta onları öldürdükleri için daha dünyada iken ilahî bir ceza olarak zillet ve meskenet damgası yemişlerdir.²³⁶ Allah onları rahmetinden kovmuştur.²³⁷

Misaklarını bozdukları için Allah, onlara lanet etmiştir.²³⁸ Zulümleri ve insanları Allah yolundan engelledikleri için Allah Teâla bazı helâl şeyleri onlara haram kılmıştır.²³⁹ Allah'ın eli bağlı (cimridir) dedikleri için de ayrıca Allah'ın lanetine uğramışlardır.²⁴⁰ Allah, inkârcı İsrailoğullarına, Davûd'un ve

²³² Âl-i İmrân, 3/64.

²³³ A. Ahad Dâvud, s. 20.

²³⁴ Mâide, 5/5.

²³⁵ Bkz. Elmalılı, III, 1577-1581.

²³⁶ Bakara, 2/61, 87; Âl-i İmrân, 3/112.

²³⁷ Nisa, 4/47.

²³⁸ Mâide, 5/13.

²³⁹ Nisa, 4/161; En'am, 6/45.

²⁴⁰ Mâide, 5/64.

Meryem oğlu İsa'nın diliyle de lanet etmiştir²⁴¹. Onlar Allah'ın gazabına uğramışlar: mağdubun aleyhim olmuşlardır.²⁴² Danaya tanrı diye tutunanlara Rablerinden bir gazap, dünya hayatında da rüsvaylık erişmiştir.²⁴³ Kitabın bir kısmına inanıp bir kısmına inanmadıkları için de Allah onlara yeryüzünde rezil rüsvay etmiştir.²⁴⁴ Gerçekten çoğu zaman dünyada, esir, hor ve hakir yaşamışlardır. Onlar fâsıktır.²⁴⁵ Allah Cumartesi hürmetini ihlal, saygısızlık ve azgınlık edenlerin kimisini, hor ve hakir maymunlara, domuzlara çevirmiştir. Meshe uğratmıştır.²⁴⁶

Yine Cenâb-ı Allah masum insanların Ehl-i Kitab'ın belasından kurtulabilmek için onların aralarına, kıyamet gününe kadar sürecek kin, buğz ve düşmanlık salmıştır.²⁴⁷ Müfessirler bunu hem Yahudiler ve Hristiyanlar arasına, hem de Hristiyan mezhepleri arasına şeklinde tefsir etmişlerdir. Yahudileri Cenâb-ı Hak yeryüzüne parça parça dağıttı.²⁴⁸

Onlar yeryüzünde iki kere fesat çıkaracaklar. Birinci azgınlık ve fesatlarının cezası olarak Allah güçlü kuvvetli kullarını göndermiş, bunlar, onları tar ü mar etmişler ve sürgüne göndermişlerdir. Son azgınlık ve taşkınlıklarını da aynı şekilde cezalandıracaktır. Bu sonuncu azgınlıkları ve cezaları gerçekleşti mi, gerçekleşecek mi bu tefsire açık bir husustur. Yalnız Cenâb-ı Allah: *"Siz dönerseniz Biz de döneriz"*²⁴⁹ buyuruyor. Yani siz azgınlığa ve fesada dönerseniz biz de cezaya döneriz. Bu âyetlerde Yahudiler için çok dikkat edilecek tehditler vardır. Zaten Cenâb-ı Allah şöyle buyuruyor:

"O vakit Rabbin 'Elbette tâ kıyamet gününe kadar onlara azabın en kötüsünü yapacak kimseleri gönderecektir' diye bildirdi. Şüphesiz Rabbin cezayı çabuk veren-

²⁴¹ Mâide, 5/78. Ayrıca şu âyetlere de bkz. Nisa, 4/52; Âl-i İmrân, 3/88, 94, 113; Mâide, 5/5, 78.

²⁴² Fatiha, 1/7; Bakara, 2/90.

²⁴³ A'raf, 7/152.

²⁴⁴ Bakara, 2/86.

²⁴⁵ Bakara, 2/99-100; Âl-i İmrân, 3/82. Zalimdirler, Âl-i İmrân, 3/86.

²⁴⁶ Bakara, 2/65-66; A'raf, 7/163, 166; Mâide, 5/60.

²⁴⁷ Mâide, 5/64.

²⁴⁸ A'raf, 7/168.

²⁴⁹ İsrâ, 17/48.

dir. O çok bağışlayan ve çok merhamet edendir".²⁵⁰ Demek ki Allah onlar her ne zaman azarlarsa, taşkınlık yaparlarsa, onları cezalandıracak birilerini gönderecektir. Hitler, bunun son bir örneği olabilir.

Allah Hristiyanları da mîsaklarını bozdukları ve verilen öğütleri unuttukları için aralarına kıyamete kadar düşmanlık ve buğz salmıştır. "Allah onların ne san'atlar çevirdiklerini yakında kendilerine haber verecektir".²⁵¹ Bundan olsa gerektir ki zaman zaman Hristiyanlar birbirleriyle de savaşmaktadırlar. Şu son iki dünya savaşında Hristiyan devletler birbirlerine büyük zararlar açmışlardır. Allah Teâla şöyle buyurur: "Kendilerine kitap verilenlerden Allah'a ve Rasûlüne iman etmeyen, Allah'ın ve Rasûlünün haram kıldığını haram saymayan ve hak din İslâm'ı din edinmeyenlerle hor ve hakir olarak kendi elleriyle cizye verinceye kadar savaşın".²⁵²

Müslümanların Ehl-i Kitab'la Münasebetleri ve Onları İslâm'a Davet

Müslümanların Ehl-i Kitab'la münasebetleri, Hz. Peygamber (s.a.v.)'in onlara davrandıkları gibi olacaktır. Müslümanlar, Hz. Peygamberin yaptığı gibi onları iyilik ve güzellikle İslâm'a davet edeceklerdir. Çünkü onlar Yahudi ve Hristiyan kalarak hidayet ehli ve cennetlik sayılamazlar. Hz. Muhammed'in evrensel risâleti son peygamber olarak onlara da şamildir.²⁵³ Allah Teâla dinleri onun getirdiği bu din ile tamamlayıp kemâle erdirmiş ve onlara din olarak İslâm'ı seçmiş ve bu dine razı olmuştur.²⁵⁴ Adem (s.a.v.)'den beri gelen 100 bini aşkın peygamber yöresel, bölgesel, millî ve zamanla kayıtlı tebliğlerini, kendi risâletlerini de ihtiva eden Hz. Muhammed'in evrensel ve mükemmel risâletine devretmişlerdir.²⁵⁵ Peygamberlik binası onunla tamamlanmış, peygamberler de onunla son bulmuştur.²⁵⁶

²⁵⁰ A'raf, 7/167.

²⁵¹ Mâide, 5/14.

²⁵² Tevbe, 9/29.

²⁵³ Ahzap, 33/40; Sebe', 34/28; A'raf, 7/157.

²⁵⁴ Mâide, 5/3.

²⁵⁵ Buhârî, Muhammed b. İsmail, *el-Câmiu's-Sahîh*, Teyemmüm, I, İstanbul, 1315 tab'ından ofset, ts.

²⁵⁶ Buhârî, Bed'ü'l-Halk, 67; Müslim, Fezâil, 7.

Hız. Muhammed (s.a.v.) aynı zamanda Ehl-i Kitab'a da gönderilmiştir. Bu husus doğrudan Ehl-i Kitab'a hitap edilerek Kur'ân'da açıkça ifade edilir: *"Ey Ehl-i Kitâb! Rasûlümüz (Muhammed), kitaptan gizlemekte olduğunuz birçok şeyi açıklamak üzere size geldi. Birçok (kusurunuzu) da affediyor. Gerçekten Allah'tan bir nur ve (gerçekleri) açıklayan bir kitap gelmiştir".*²⁵⁷ *"Ey Ehl-i Kitab! Peygamberlerin arasının kesildiği uzun bir süreden sonra size elçimiz (Muhammed) geldi. 'Bize ne bir müjdeci ne de bir uyarıcı geldi' demeyesiniz (artık). O size (gerçekleri) açıklıyor. İşte size müjdeci ve uyarıcı bir peygamber gelmiştir. Allah'ın her şeye gücü yeter".*²⁵⁸

Ehl-i Kitab'a kendi kitaplarında, kendilerine gönderilen peygamberlerin son peygamber olduğu bildirilmemiştir. Aksine daha sonra gelecek peygamberlere inanıp onu desteklemeleri ve ona yardımcı olmaları konusunda Cenâb-ı Hak kendilerinden kuvvetli söz (mîsak) almıştı.²⁵⁹ Bu hususu mîsak başlığı altında genişçe ele almıştık. Hız. Muhammed (s.a.v.)'in ise son peygamber olduğu Kur'ân'da açıkça bildirilir.

Son peygamber, son çağların peygamberi, son kitap Kur'ân, en yeni çağların kitabıdır. Son din İslâm da en mütakâmil dindir. Binaenaleyh tüm insanlık kıyamete kadar, bu son peygambere, bu son kitaba (Kur'ân'a) ve bu son dine tâbi olmakla yükümlüdür. Ehl-i Kitab da bundan hariç değildir. Nitekim hayatında Hız. Muhammed (s.a.v.), Ehl-i Kitab'ı, onların önderlerini, devlet başkanlarını hem fert fert, hem de toplum olarak İslâm'a hem bizzat, hem bi'l-vasıta, elçiler ve mektuplar göndererek davet etmiştir.²⁶⁰

Eğer Ehl-i Kitab üzerinde bulundukları halleriyle hidayette olsaydılar, Hız. Peygamberin onları davetine gerek kalır mıydı?! *"(Ey Muhammed! Bütün insanları) Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel bir biçimde tartış; çünkü Rabbin yolundan sapanları da, doğru yolda olanları da en iyi bi-*

²⁵⁷ Mâide, 5/13.

²⁵⁸ Mâide, 5/19.

²⁵⁹ Âl-i İmrân, 3/81-83; Mâide, 5/12-14.

²⁶⁰ Bkz. Muhammed Hamîdullah, *Hız. Peygamberin Altı Orijinal Diplomatik Mektûbu*, çev. Mehmet Yazgan, Beyan yy., Doğu Ofset, İstanbul, 1970.

lendir"²⁶¹ Allah Rasûlü (s.a.v.), hayatının son nefesine kadar, davet ve risâlet görevini bihakkın yerine getirmiştir. Veda hutbesinde de ümmetini buna şahit tutmuştur.

Allah'ın Rasûlünden sonra başka peygamber gelmeyeceği için, onun bu davet ve tebliğ görevini kendisinden sonra peygamberlerin varisleri olan ümmetinin âlimleri üstlenmişlerdir. Yeryüzünün doğularında batılarında İslâm güneşinin girmediği bir ev kalmamalıdır. Bu yükümlülük de müslümanlara düşmektedir.

Gelişen teknoloji, iletişim ve ulaşım vasıtalarıyla küçük bir köye dönüşen dünyamızda, İslâm yolunun aşkılı, şevkli davetçileri, bu davet ve tebliği dünyanın en ücra köşelerine kadar ulaştırma ve yayma azim ve inancında olmalıdırlar. Bu onların, kâinatın Efendisinden (s.a.v.) devraldıkları onun ümmetinden olmanın bilincidir. Allah Teâla şöyle buyuruyor: *"İçlerinden zulmedenler dışında, Kitap ehli ile en güzel bir biçimde tartışın ve (onlara): 'Biz bize indirilene de, size indirilene de inanıyoruz. Bizim tanrımız da sizin tanrınız da aynıdır. Biz kendinizi ona teslim etmiş (müslümanlar)ız' deyiniz"*²⁶²

Biz müslümanlar Allah tarafından indirilen kitaplara inanırız. Ehl-i Kitab'ın da bu son indirilen Kur'ân'a inanmaları gerekir. Ama Ehl-i Kitab'ın ellerinde bulunan kitaplarda indirilmeyen ibareler, tebdiller, tahrifler varsa bunlar inançtan kapsam dışında kalır. Bu onların sorunudur. Bundan daha munsif, adil, mu'tedil, hakça bir ölçü olabilir mi? Biz Müslümanlar Ehl-i Kitab'dan da bizim kitabımız Kur'ân'a karşı aynı adil, mu'tedil, insafı, hakça tutum ve davranışı bekliyoruz.

"Allah katında (din denilmeye layık) din İslâmdır. Kendilerine kitap verilmiş olanlar, kendilerine (buna dair) bilgi geldikten sonra ayrılığa düştüler. Kim Allah'ın âyetlerini inkâr ederse, bilsin ki, Allah hesabı çabuk görendir. (Buna rağmen) Eğer seninle tartışarlarsa, 'Ben bana uyanlarla birlikte kendimi Allah'a teslim ettim' de. Kitap verilenlere ve ümmîlere (kitapsızlara): 'Siz de teslim olup müslüman oldunuz

²⁶¹ Nahl, 16/12.

²⁶² Ankebût, 29/46.

mu?' de. Eğer müslüman olurlarsa hidayete ererler. Şayet yüz çevirirlerse, sana ancak tebliğ etmek düşer. Allah kullarını hakkıyla görendir" ²⁶³

"Ey Kitab Ehli! Bir kısım yüzleri silip arkalarına çevirmeden veya Sebt (Cumartesi) halkına lanet ettiğimiz gibi onlara da lanet etmeden, yanınızdaki (kitabı) doğrulamak üzere indirdiğimize (Kur'ân'a) iman ediniz. Allah'ın emri yerine gelmiştir" ²⁶⁴

Cenâb-ı Hak Kitab Ehlinin hakem olarak Allah'ın kitabına çağrılmalarını ister. ²⁶⁵ Bu konuda Ehl-i Kitab'a yönelik son bir çağrı olarak bir âyet-i kerimenin mealini vererek bu başlığı tamamlayalım: "De ki: 'Ey Ehl-i Kitab! Bizimle sizin aranızda ortak şu söze gelin: 'Allah'tan başkasına ibadet etmeyelim. Ona hiçbir şeyi ortak koşmayalım, Allah'tan başka kimimiz kimimizi Rab edinmesin'. Eğer bu çağrıyı reddederlerse, siz: 'Bizim müslümanlar olduğumuza şahit olun' deyin" ²⁶⁶ Hz. Peygamber (s.a.v.) bu âyeti Bizans hükümdarı Heraklius'a yazdığı davet mektubuna da yazmıştı.

Ehl-i Kitab 'ın Hepsî Bir midir?

Kur'ân'ın Ehl-i Kitab'dan Övdükleri Kimlerdir?

Buraya kadar verilen Kur'ânî bakıştan Kur'ân'da Ehl-i Kitab'ın çoğunlukla olumsuz bir şekilde yer aldıkları anlaşılır. Ancak onlardan az da olsa bir zümrenin Kur'ân'da takdir edilip övüldüklerini görüyoruz. Acaba bunlar kimlerdir? Bu hususa ışık tutan âyetlere bakalım:

"Mûsâ'nın kavminden bir cemaat de hak ile yol gösterir ve onunla adalet yaparlardı" ²⁶⁷ "Onları topluluklar halinde yeryüzüne parça parça dağıttık. İçlerinden salihleri de vardı, öyle olmayanları da" ²⁶⁸. "Onlardan aşırılığa kaçmayan mutedil bir

²⁶³ Âl-i İmrân, 3/20.

²⁶⁴ Nisa, 4/47.

²⁶⁵ Âl-i İmrân, 3/33). Ayrıca bkz. Âl-i İmrân, 3/85, 101; Bakara, 2/135-136.

²⁶⁶ Âl-i İmrân, 3/64.

²⁶⁷ A'raf, 7/159.

²⁶⁸ A'raf, 7/168.

*zümre vardır; fakat çoğu ne fena işler yapıyorlar?!"*²⁶⁹. "Ama onların hepsi bir değildir. Kitap ehli içinde geceleri secdeye kapanarak Allah'ın âyetlerini okuyanlar vardır. Onlar Allah'a ve ahiret gününe inanır, iyilik (yapılmasını) söyler, kötülüğü engeller ve hayırlı işlerde birbirleriyle yarışır. İşte onlar salihlerdendir. Her ne iyilik yaparlarsa yapsınlar mutlaka karşılığını göreceklendir. Çünkü Allah içlerinden müttakileri çok iyi bilendir"²⁷⁰.

Taberî'nin beyanına göre, Yahudilerden Abdullah b. Selâm, Sa'lebe b. Şu'be ve kardeşi Useyd b. Şu'be, Useyd b. Ubeyd ve benzerlerinin müslüman olmaları üzerine Yahudi hahamları şöyle demişlerdir: "Muhammed'e iman edip uyanlar, bizim en kötülerimizdir. Eğer onlar iyilerimiz olsaydılar, atalarının dinlerini terk edip de başkasının yanına gitmezlerdi". Bunun üzerine bu âyetler inmiştir.²⁷¹

Bu âyetler, Ehl-i Kitab'dan müslüman olan bu zatların hem salihlerden olduklarını bildirmekte, hem de Yahudi hahamlarının aleyhinde şahitliklerini reddetmektedir²⁷². Âyetlerin sevkinin Kitab Ehlinin müminleri hakkında olduğu açıktır²⁷³. Onlara Ehl-i Kitab denilmesi müslüman olmadan önceki mensubiyetlerinden dolayıdır. Kur'ân'da Ehl-i Kitab'dan övülenler, aşırılığa kaçmayan, ölçülü, hak ve hakikat kendilerine ulaştırılınca onu hakça bir değerlendirmeye tabi tutarak gerçeği kabul edip müslüman olan kısımlarıdır.

Heva, heves, hased, hırs ve günahları fitratlarını bozmamış kimseler İslâm gerçeğini kabul ederler. Nitekim Cenâb-ı Allah şöyle buyurur: "Kitab Ehlinin öyleleri vardır ki, Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene Allah'a huşu duyarak inanırlar. Allah'ın âyetlerini az bir değer karşılığında satmazlar. İşte onların Rableri katında ecirleri vardır. Şüphesiz Allah hesabı çabuk göründür"²⁷⁴.

²⁶⁹ Mâide, 5/66.

²⁷⁰ Âl-i İmrân, 3/113-115.

²⁷¹ Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr et-Taberî, *Câmiu'l-Beyân an Te'vîl-i Âyi'l-Kur'ân*, IV, 53.

²⁷² Âlûsî, IV, 35.

²⁷³ Elmalılı, II, 1160.

²⁷⁴ Âl-i İmrân, 3/199.

Taberî, bu âyetin, Necaşî vefat edince, Peygamber (s.a.v.)'in: "Çıkın ve kardeşinizin namazını kılın" dediğini ve dört tekbirle cenaze namazını kıldırıldığını, münafıkların da: "Şuna bakın, kendisini hiç görmemiş bir yabancı Hristiyan'a namaz kılıyor" dediklerini nakleder ve âyetin, içinde geçen vasıftaki her Ehl-i Kitab mensubu için uygun geleceğini belirtir²⁷⁵. Bu farkı belirten bir âyet-i kerime de şudur:

*"Kitab Ehlinde öylesi vardır ki, ona yüklerle (mal) emanet etsen, onu sana (noksansız) öder. Fakat onlar içinde öylesi de vardır ki, kendisine bir dinar (kadar bile az) emanet bıraksan, tepesine dikilip durmadıkça onu sana ödemez. Bunun sebebi. 'Bizim ümmîlere (müşriklere) karşı bir sorumluluğumuz yoktur' demeleridir. Onlar bile bile Allah hakkında yalan söylüyorlar"*²⁷⁶.

Görüldüğü gibi ileri sürülen bu bahane hakka hakkaniyete aykırıdır. Nitekim müteakip âyette Yüce Allah şöyle buyurur: "Hayır, kim sözünü yerine getirir ve (günahtan) korunursa, şüphesiz Allah da korunup sakınanları sever"²⁷⁷. "Kendilerine kitap verdiklerimiz sana indirilene sevinirler. Fakat (senin aleyhine birleşen) guruplardan onun (Kur'ân'ın) bir kısmını inkâr edenler de vardır."²⁷⁸. Abdullâh b. Selâm ve Necaşî gibi müslüman olanlar Allah Rasûlüne inen Kur'ân'a seviniyorlardı. İnkâr edenler de vardı.

Mekke müşriklerinden Allah'ın insandan peygamber göndermekten münezzeh olduğunu onun ancak meleklerden elçi gönderebileceğini iddia edenlere karşı: "Biz senden önce de ancak kendilerine vahyettiğimiz erkekleri elçi olarak göndermişizdir. Eğer bilmiyorsanız (sizden önceki) kitap ehline sorun "²⁷⁹ buyurur. "Biz senden önce de (elçi olarak) sadece kendilerine vahyettiğimiz erkekleri göndermiştik. Eğer bu konuda bilginiz yoksa sizden önceki vahiy sahiplerine sorun "²⁸⁰ buyurur. Hatta Cenâb-ı Hak, Hz. Peygambere şöyle buyurur: "Eğer sana indirdiğimizden kuşkuda isen, senden önce kitabı okuyanlara sor! Andolsun ki ger-

²⁷⁵ Taberî, IV, 219-220; Bkz. Âlûsî, IV, 173-174; Ayrıca bkz. Nisa, 4/162.

²⁷⁶ Âl-i İmrân, 3/75.

²⁷⁷ Âl-i İmrân, 3/76.

²⁷⁸ Ra'd, 13/36.

²⁷⁹ Nahl, 16/43.

²⁸⁰ Enbiya, 21/7.

*çek sana Rabbinden gelmiştir, o halde sakın kuşku duyanlardan olma!"*²⁸¹. Bu âyetler Ehl-i Kitab'ın insaf sahibi, adil ve doğru olanlarıyla nasıl bir diyalog kurulabileceğinin de örneğini vermektedir.

Dikkat edilecek olursa âyetlerden Ehl-i Kitab'dan hak duygusuna sahip gerçek kendilerine gelince adil ve doğru bir şekilde onu değerlendirip kabul edenleri, içlerinden haksızlık yapanlarla bir tutmamaktadır. Bunun da ölçüsü peşin fikirden arınarak İslâm gerçeğini görmeleridir. *"Eğer Kitab Ehli inanıp korunsalardı, onların kötülüklerini örter ve onları nimeti bol cennetlere sokardık"*²⁸². *"Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; çünkü iyiliği emreder, kötülüğü engeller ve Allah'a inanırsınız. Kitab Ehli de inansaydı, kendileri için daha hayırlı olurdu. Gerçi içlerinden inananlar da vardır; ama onların çoğu yoldan çıkmışlardır"*²⁸³.

Evet, Kur'ân'a göre Ehl-i Kitab 'ın hepsi bir değildir. Gerçek kendilerine gelince ona karşı çıkmayan, onu kabul edip müslüman olanlar vardır. İşte Kur'ân'ın Ehl-i Kitab'dan övdükleri onlardan müslüman olan bu vicdan sahibi kimselerdir. Bunlar, hem kendi peygamber ve kitaplarına, hem de Hz. Muhammed'e ve Kur'ân'a inanıp teslim oldukları için Allah katında iki kat ecir alacaklardır:

*"Kendilerine daha önce kitap verdiklerimize gelince buna (Kur'ân'a) da inanırlar. Onlar kendilerine (Kur'ân) okunduğunda: 'Biz ona inandık. Çünkü o Rabbimizden (gelen) bir gerçektir. Zaten biz, daha önceden de kendimizi Allah'a teslim etmiştik' derler. İşte onlara sabretmelerinden ötürü ecirleri iki kat verilecektir"*²⁸⁴.

2- Yahudilere Verilen Nimetler Niçin Hatırlatılır?

Yüce Allah Hz. Peygamber (s.a.v.)'i gönderince, Kitab Ehlinin ona ve getirdiği kitabına iman etmelerini ister. Onlar kıskandıkları için bu daveti reddederler. Bunun üzerine Cenâb-ı Allah onlara geçmişte verdiği nimetlerini

²⁸¹ Yûnus, 10/94.

²⁸² Mâide, 5/65.

²⁸³ Âl-i İmrân, 3/110.

²⁸⁴ Kasas, 28/52-54.

hatırlatarak, nankörlük etmemelerini, Allah'a verdikleri sözlerini tutmalarını ister:

*"Ey İsrailoğulları! Size ihsan ettiğim nimetimi ve vaktiyle sizin atalarınızı diğer insanlara üstün kıldığımızı hatırlayın"*²⁸⁵.

*"Ey İsrailin evlatları! Size verdiğim nimetimi hatırlayın ve düşünün! Bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki, ben de size sözümü yerine getireyim ve yalnızca benden korkun!"*²⁸⁶.

*"Bir vakit de Mûsâ kavmine şöyle demişti: 'Ey kavmin! Size Allah'ın lütfettiği nimetlerini düşünüp hatırlayın. Hani o içinizden peygamberler çıkarttı, sizi hür insanlar yaptı ve devrinizde hiç kimseye vermediğini size verdi'"*²⁸⁷.

*"Biz onları on iki kabileye, on iki topluluğa ayırdık. Kavmi kendisinden su istediği zaman ona: 'Asanı taşa vur' diye vahyettik. Derhal on iki pınar fışkırdı. Her kabile su içeceği yeri öğrendi. Bulutu da üzerlerine gölgelik yaptık. Kendilerine kudret helvasıyla bildircin da indirdik. Ve dedik ki 'Size verdiğimiz rızıkların temizlerinden yiyiniz!' Fakat onlar emrimizi dinlememekle bize değil, asıl kendilerine zulmediyorlar, asıl kendilerine yazık ediyorlardı"*²⁸⁸.

Bu ve benzeri âyetlerin hedefi Yahudilerin son peygambere inanıp tâbi olmalarıdır. Çünkü onların bu hususta verilmiş sözleri vardır. Onlar müslüman olmadıkça doğru yolu bulamaz, kurtuluşa eremezler. *"Senden önce kendilerine ilim verilenler, âyetlerimiz kendilerine okununca secdeye kapanırlar"*²⁸⁹. İşte Allah, bu şekilde, teslimiyet gösterip, sözlerinde duran ve müslüman olan ilahî bilgi ve kitap sahibi olanları över.

²⁸⁵ Bakara, 2/47.

²⁸⁶ Bakara, 2/40.

²⁸⁷ Mâide, 5/20.

²⁸⁸ A'raf, 7/160.

²⁸⁹ İsra, 17/107.

3- Müslümanlar Ehl-i Kitab'ı Velî Edinmezler

Velî, yâr ve yardımcı, veliyyü'l-emr, demektir. Yani müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri kendilerine sahip işlerinin yöneticisi dost ve yardımcı edinmezler. Bunlar Ehl-i Kitab kâfirleri de olsa durum aynı şekildedir. Onları hakikî bir ahbap gibi itimat ve sevgiye ve dostluğa layık göremezler, görmemelidirler. Böylesine, onlara kendisini kaptırmak, hükümlerine müracaat etmek, tuzaklarına düşmek, hevâlarına ortak olmaktır. *"Ey iman edenler! Müminleri bırakıp da kâfirleri veliler edinmeyin! Böyle yaparak, Allah'a aleyhinizde kesin bir delil mi vermek istiyorsunuz?"*²⁹⁰. *"Kâfirler birbirlerinin dost ve yardımcılarıdır. Eğer siz emredildiği gibi yardımlaşmazsanız, dünyada bir fitne (İslâm za'fiyeti) ve büyük bir fesat (küfür hâkimiyeti) olur"*²⁹¹. *"Zalimler birbirlerinin dostlarıdır. Allah da müttakilerin dostudur"*²⁹².

Bu genel inkârcı dostluğundan başka Yüce Allah, Ehl-i Kitab inkârcılarını da velî edinmemeyi sarahaten, müteaddit âyetlerde bildirir. *"Ey iman edenler! Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar, birbirlerinin dostudurlar. Sizden kim onları velî edinirse, o da onlardandır. Allah böylesi zalimleri doğru yola iletmez"*²⁹³. Onları ancak münafıklar dost edinir²⁹⁴. *"Ey iman edenler! Ne dininizi alay ve eğlence konusu yapan sizden önce kendilerine kitap verilenleri ne de kâfirleri dost (velî) edinmeyin! Mümin iseniz, Allah'ın bu buyruklarına karşı gelmekten sakının"*²⁹⁵.

Yahudileri, Hristiyanları memnun etmek mümkün değildir: *"Ne Yahudiler, ne de Hristiyanlar, sen onların dinine tâbi olmadıkça asla senden razı olmazlar. Onlara de ki: 'Asıl yol Allah'ın gösterdiği yoldur. Sana gelen ilimden sonra, onların heva ve heveslerine uyacak olursan Allah'tan (gelecek azaptan) seni koruyacak*

²⁹⁰ Nisa, 4/144.

²⁹¹ Enfâl, 8/73.

²⁹² Casiye, 45/19.

²⁹³ Mâide, 5/51.

²⁹⁴ Mâide, 5/52.

²⁹⁵ Mâide, 5/57.

ne bir dost, ne de bir yardımcı yoktur"²⁹⁶. Tarih boyunca da bu durum hep böyle olmuştur. Ancak müslümanlar zorunlu kalmadığı durumlarda onların kötülüklerinden korunmak için onlarla belli şartlarda antlaşma yapabilirler. Nitekim Rasûlullah efendimiz (s.a.v.) de Mekke müşrikleriyle Hudeybiye Musalahasını yapmıştır. "Müminler müminleri bırakıp da kâfirleri veliler edinmesinler. Kim bunu yaparsa, (çok iyi bilsin ki) artık o Allah ile bütün bağı koparmıştır. Ancak kendinizi onlardan (gelebilecek tehlikelere karşı) korunmak üzere böyle bir yola başvurmanız müstesna. Allah sizi, kendisinin emirlerine karşı gelmekten sakındırır; çünkü dönüş Allah'a olacaktır"²⁹⁷.

Düşman tehlikesine karşı onlardan korunmak için onlarla mudârâ kabîlinden dostluk görüntüsü verilebilir. Bu içten gelen bir sevgi ve dostluk değildir. "Ey inananlar! Kendi dışınızdakileri sırdaş edinmeyin; çünkü onlar size fenalık etmekten asla geri durmazlar, hep sıkıntıya düşmenizi isterler. Kin ve düşmanlıkları ağızlarından (dökülen sözlerden) belli olmaktadır. Kalplerinde gizledikleri (düşmanlıkları) ise daha büyüktür. Eğer düşünüp anlıyorsanız, âyetlerimizi size açıklamış bulunuyoruz"²⁹⁸.

Müslüman olmayanlarla yapılacak antlaşmalarda da çok temkinli olmak gerekir. Çünkü onlar daima müslümanları tuzağa düşürmek isterler. Antlaşmaları bozan taraf onlar olur.

Kültürel olarak, yaşayış tarzı olarak, âdet, anane ve görenek olarak da onları taklitten kaçınmak gerekir. Çünkü bu din, bu peygamber ve onun ümmeti olan Muhammed ümmeti her bakımdan orijinaldir. Onları taklitten, onlara benzemekten şiddetle kaçınmak gerekir. Kertenkele kövüğüne da girseler peşlerinden gitme tarzındaki bir taklitçilik ve kâfirlere benzeme ve özenme psikolojisi, Muhammed ümmetinin izzetine yakışacak davranışlar değildir.

²⁹⁶ Bakara, 2/20.

²⁹⁷ Âl-i İmrân, 3/28.

²⁹⁸ Âl-i İmrân, 3/118.

Peki, müminlerin dostları kimlerdir? *"Allah inan edenlerin dostudur, onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır"*²⁹⁹. *"Senin Allah'tan başka dost ve yardımcın yoktur"*³⁰⁰. *"Sizin için Allah'tan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı yoktur"*³⁰¹. *"Sizin dostunuz ancak Allah'tır, Rasûlüdür ve namaz kılan, zekâtlarını veren, rüku'a varan müminlerdir. Kim Allah'ı ve Rasûlünü ve müminleri dost edinirse, (bilsin ki) galip gelecek olan Allah'ın taraftarlarıdır"*³⁰². Şu halde müslümanlar da kendilerine dost olarak en başta Allah'ı, Allah'ın Rasûlünü ve sonra da onların yanında olan müminleri seçeceklerdir. Müminler de birbirleriyle yardımlaşacaklardır. *"Mümin erkekler de mümin kadınlarda birbirlerinin velîsidirler (dost ve yardımcısıdır)lar. Onlar iyiliği emreder, kötülükten menederler. İşte Allah onlara rahmet edecektir. Allah daima üstündür, hikmet sahibidir"*³⁰³.

Hiçbir mümin Allah ve din düşmanlarını sevemez, onları yâr ve yardımcı edinemez. Aksine bunu benimseyerek yapanlar, ancak, müslümanların doğru yolundan şüphesi bulunan ve kâfirleri kudret ve şeref sahibi gören münafıklardır. *"Münafıklara kendileri için acı bir azabın olduğunu müjdele! Onlar müminleri bırakıp kâfirleri dost tutuyorlar. Onların yanında şeref mi arıyorlar? (Bilsinler ki) Bütün şeref yalnızca Allah'a aittir."*³⁰⁴

4- Ehl-i Kitap'ın da Müslüman Olmaları Gerekir

Nasıl ki Hz. İsa, kendinden önce gönderilen Hz. Musa'ya ve daha sonraki peygamberlere tâbi olan İsrailoğullarını tek Allah'a ibadet, kendisine ve getirdiği kitabı İncil'e iman etmeğe davet etmişse ve ona inananlar mümin, inanmayanlar da kâfir olmuşlarsa, son peygamber olarak Hz. Muhammed (s.a.v.) de tüm insanları olduğu gibi, kendilerine Yahudi ve Hristiyan diyen Ehl-i Kitap'ı da Tek Allah'a ibadete, kendisine ve getirdiği Kur'ân'a imana çağırmıştır. Çünkü artık din emaneti onlardan alınmıştır. Onlar Allah'a ver-

²⁹⁹ Bakara, 2/257.

³⁰⁰ Bakara, 2/120.

³⁰¹ Bakara, 2/107.

³⁰² Mâide, 5/55-56.

³⁰³ Tevbe, 9/71.

³⁰⁴ Nisa, 4/138-139

dikleri ahit ve mîsaklarını nakzetmişlerdi. Bu emaneti taşımağa liyakatleri kalmamıştır. Dinleri birçok şirk şaibeleriyle bulanmış ve artık münkariz olmuştur. Hükümden kaldırılmıştır. Şimdi hakikat güneşi doğmuştur. Güneş doğunca yıldızlar görünmez olur. Bu son peygamber Hz. İbrahim'in milleti olan tevhid dinini ihya etmiş, dini aslî safiyetine döndürmüş ve kıyamete kadar geçerli olan yeni bir kitap getirmiştir.

*"Güzel işler yaparak kendini Allah'a teslim eden ve İbrahim'in tevhid dinine tâbi olan kimsenin dininden daha güzel din olabilir mi? Bundandır ki Allah İbrahim'i dost edinmiştir"*³⁰⁵. Artık tüm insanlık bu son peygambere inanmak sorumluluğundadır. Onsuz cennetin yolu bulunamaz. Allah'a ve ahirete imanla amel-i salihin zikredildiği üç âyete³⁰⁶ dayanarak Hz. Muhammedi iman dışı göstermek kimsenin haddinde değildir. Çünkü Allah'a imanun içerisine Rasûlüne iman da dahildir. Kelime-i şهادetin iki unsurunu kabul eden kimse, ancak, iman sahibi olabilir. Sonra iman konusundaki âyetler sadece bu üç âyet değildir. İmana dair yüzlerce âyet vardır.

Bu üç âyet ahiret sorumluluğuna vurgu yapmaktadır. İman konusunda Allah ile Rasûlünün arası ayrılamaz. Şهادet sözünde de ayrılmadığı gibi. Diğer peygamberleri de imanlarında ayıranlar iman etmiş olamazlar: *"Allah'ı ve resullerini inkâr edenler, Allah ile resullerinin arasını ayıranlar ve bir kısmına inanırsınız ve bir kısmına inanmayız diyenler ve ikisinin arasında bir yol tutmak isteyenler, işte bunlar gerçek kâfirlerin tâ kendileridir. Biz de kâfirler için alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır"*³⁰⁷

Tüm insanların bu son peygambere ve kitabına iman etmeleri gerektiği gibi, Ehl-i Kitab'ın da iman edip müslüman olmaları gerekir. Ehl-i Kitab'ın kendilerine indirilen Tevrat ve İncil'e iman ettikleri gibi Kur'ân'a da iman etmeleri gerekir.³⁰⁸

³⁰⁵ Nisa, 4/125.

³⁰⁶ Bakara, 2/62; Mâide, 5/69; Hacc, 22/17.

³⁰⁷ Nisa, 4/150-151.

³⁰⁸ Mâide, 5/68.

Cenâb-ı Allah net bir şekilde buyuruyor ki: *"Kim İslâm'dan başka din ararsa, bilsin ki (o din) asla kendisinden kabul edilmeyecek ve o ahirette kaybedenlerden olacaktır".*³⁰⁹ *"Sizin yanınızda bulunanı doğrulayıcı olarak indirdiğimiz (Kur'ân)'a iman edin ve inkâr edenlerin ilki siz olmayın! Benim âyetlerimi az bir bedel karşılığında satmayın. Benden korkun. Bile bile hakkı batılla karıştırıp gerçeği gizlemeyin."*³¹⁰ *"Ey kendilerine kitap verilenler! Bir kısım yüzleri silip arkalarına çevirmeden veya sebt (Cumartesi) halkına lanet ettiğimiz gibi kendilerine lanet etmeden önce sizin yanınızda bulunanı tasdik edici olarak indirdiğimize (Kur'ân'a) iman ediniz! Allah'ın emri yerine gelmiştir."*³¹¹

Yine işte Ehl-i Kitab'ın inanması gerektiğini bildiren âyetler: *"Eğer Ehl-i Kitab, iman edip sakınsaydı, elbette biz onların günahlarını örter ve elbette nimeti bol cennetlere koyardık. Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rableri tarafından kendilerine indirilen Kur'ân'ın hükümlerini gereği gibi yerine getirseydiler, elbette üstlerinden ve ayaklarının altından nimetleri yerlerdi. Onlardan mu'tedil olan bir zümre vardır; ama onları çoğunun yaptığı ne çirkin şeylerdir."*³¹²

Din emaneti; emaneti taşımayan, iyiliği tavsiye edip kötülüğü önlemeye çalışmayan Yahudi ve Hristiyanlardan alınmış, bunu yapacak bu ümmete verilmiştir. *"Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülüğü yasaklar, Allah'a iman edersiniz. Eğer Ehl-i Kitab da iman etseydi onlar için daha hayırlı olurdu. İçlerinden iman edenler varsa da ekserisi dinden çıkmış fasıklardır."*³¹³ Bu son din, tüm önceki ümmetlerden istenen iyilik ve güzelliği de ihtiva eder.³¹⁴ Ehl-i Kitab'ın Yahudi veya Hristiyan olun ki, doğru yolu bulasınız iddialarına karşı Cenâb-ı Allah bu iddianın geçersiz olduğunu şöyle bildiriyor:

"...De ki: 'Bilakis siz tevhid ehli İbrahim'in dinine tâbi olunuz. O müşriklerden değildi. Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve torunlarına in-

³⁰⁹ Âl-i İmrân, 3/85.

³¹⁰ Bakara, 2/41-42.

³¹¹ Nisa, 4/47.

³¹² Mâide, 5/65-66.

³¹³ Âl-i İmrân, 3/110.

³¹⁴ A'la, 87/18-19.

*dirilene, Mûsâ ve İsa'ya verilen ile nebilere Rablerinden verilene iman ettik. Onlar arasında ayırım yapmayız ve biz ona teslim olan Müslümanlarız' deyin."*³¹⁵

Bu âyetler Ehl-i Kitab'ın ehl-i necat olamayacağını açıkça ifade ederken son olarak şu âyet-i kerimeye bir bakalım: "Eğer onlar da (Ehl-i Kitab) sizin iman ettiğiniz gibi iman ederlerse doğru yolu bulmuş olurlar. Yok yüz çevirirlerse mutlaka size karşı bir ayrılık ve düşmanlık içindedirler. Bu takdirde ise onlara karşı Allah sana yeter. O işitendir, bilendir."³¹⁶

5- Yahudiler ve Hristiyanlar'dan Ne Kadarının Müslüman Olması Beklenir?

Kur'ân'ın beyanına göre Kitap ehlinde Müslüman olanlar az olacaktır. Çünkü onların çoğu, aklına, vicdanına ve araştırmalarına dayanmazlar. Gerçeğe ulaşmak gayesi taşımazlar. İnsanların çoğu gibi, onların çoğu da nefislerine, nefsanî hevalarına, kitaplarını, dinlerini hevalarına tabi kıldıkları geleneklerine ve alıştıkları gerçek dışı hayat tarzlarına uyarlar. Bu gibi alışkanlıklarının ve peşin fikirlerinin etkisinden kurtularak gerçek arayışında olup onu kabul edecek olanlar ise pek az çıkmaktadır. Bunun için günahlarla insanların temiz fitratlarını bozmamış olmaları çok önemli bir husustur. Böylesinin de sayısı azdır. İşte şahitleri:

*"Mûsâ'nın kavminden bir cemaat de doğrulukla yol gösterir ve onunla adalet yaparlar."*³¹⁷ *"Onları grup gurup yeryüzüne parçalayıp dağıttık. İçlerinden iyileri de vardı, beri benzerleri de..."*³¹⁸ *"Onların ardından bir takım kötü nesilleri geldi. Bunlar kitaba vâris oldular, nasıl olsa bağışlanacağız diyerek âyetleri tahrif karşılığında) şu alçak dünya menfaatinin alırlar. Aynı şekilde geçici bir dünya menfaati gelecek olsa onu da alırlar..."*³¹⁹

Yine Yahudiler hakkında şöyle buyrulur:

³¹⁵ Bakara, 2/135-136.

³¹⁶ Bakara, 2/137.

³¹⁷ A'raf, 7/159.

³¹⁸ A'raf, 7/168.

³¹⁹ A'raf, 7/169.

"Onlardan bir zümre Allah'ın kelâmını işitip, akılları aldıktan sonra, bile bile onu tahrif edip değiştirirlerken, onların size inanmalarını mı umuyorsunuz?"³²⁰

Müslümanlara Allah'ın size açtığı gerçeği bildirerek sır vermeyin ki onlar sonra Allah katında size delil getirirler, diyerek münafıklık ederler.³²¹

"Ne zaman bir anlaşma yapsalar, içlerinden bir güruh onu bozup atıverecek öyle mi? Hatta sadece bir güruh değil, onların çoğu iman etmezler."³²²

"İnandıktan, elçinin hak olduğuna şahitlik ettikten ve kendilerine açık deliller geldikten sonra, inkâra sapan bir toplumu Allah nasıl doğru yola ulaştırır? Allah zalim topluma hidayet etmez."³²³

"...Kitap ehlinin çoğu fasıklardır"³²⁴ "Allah onları inkârlarından dolayı lanetlemiştir. Artık onlar birazı dışında iman etmezler"³²⁵ "Vermiş oldukları sözü tutmamalarından dolayı Biz onları lanetledik ve kalplerini kaskatı kıldık. Onlar vahyedilmiş kelimelerin anlamlarını bozmaktadırlar. Gerçekten de onlar uyarıldıkları hususlardan bir kısmını unutmuşlardı; bu yüzden, içlerinden pek azı dışında, onlardan hep hainlik göreceksin. Sen yine de onları affet, üzerlerine de varma; çünkü Allah iyilik yapanları sever"³²⁶ "İçlerinden çoğunun inkâr edenleri (müşrikleri) dost edindiklerini görürsün. Nefislerinin onlara yaptırdıkları öylesine kötüdür ki, Allah onlara gazap etmiştir. Onlar azap içinde sürekli kalacaklardır."³²⁷

Demek ki, Ehl-i Kitab'dan, Yahudilerden iman edenler pek az olacaktır. İşte Kur'ân'da onlardan iman eden bu az sayıdaki Müslümanlar övülmektedir.³²⁸ Ehl-i Kitab'ın bir kısmı mutedildir, çoğu kötü şeyler yaparlar³²⁹ Ehl-i

³²⁰ Bakara, 2/75.

³²¹ Bakara, 2/76.

³²² Bakara, 2/100.

³²³ Âl-i İmrân, 3/88.

³²⁴ Âl-i İmrân, 3/117.

³²⁵ Nisa, 4/46.

³²⁶ Mâide, 5/13.

³²⁷ Mâide, 5/80.

³²⁸ Âl-i İmrân, 3/199; Nisa, 4/162.

³²⁹ Mâide, 5/66.

Kitab'dan iman edenler Hz. Muhammed (s.a.v.)'e indirilene sevinirler.³³⁰ "De ki: 'Siz ister ona inanın, ister inanmayın; şu bir gerçektir ki, bundan önce kendilerine ilim verilenlere (Kur'ân) okununca, derhal yüz üstü secdeye kapanırlar.'"³³¹

Hristiyanlara gelince bunlardan iman edenler, Yahudilere göre biraz daha fazla olacaktır. "Kitap ehlinden öyleleri vardır ki, Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene, Allah'a huşu duyarak inanırlar. Allah'ın âyetlerini az bir değer karşılığında satmazlar. Onların Rab'leri katında ecirleri olacak. Allah, hesabı çabuk görendir."³³²

Bu âyet müfessirlerin beyanına göre Necaşi hakkında inmiştir. İbn Kesîr (ö. 774/1372) şöyle der: "Bu (âyetteki) sıfatlar Yahudilerde az olarak bulunur. Ahbar-ı Yahuddan Abdullah b. Selâm ve benzeri iman edenlerin sayısı on kişiye ulaşmaz. Ama Hristiyanlar hidayeti kabul eder ve hakka boyun eğerekler."³³³

"Andolsun ki, insanlar içinde, inananlara en çok düşman olanları Yahudiler ile Allah'a ortak koşanlar, ama onlara sevgice en yakın olanların ise, 'Biz Hristiyanız' diyenlerin olduklarını göreceksin; çünkü onların içinde, keşişler ve rahipler vardır ki, onlar büyüklük taslamazlar. Bu yüzden, sen, onların elçiye indirileni dinlediklerinde, tanıdıkları gerçekten dolayı gözlerinden yaşlar boşandığını görürsün. Derler ki: 'Rabbimiz! İman ettik, bizi (hakka) şahit olanlarla beraber yaz! Rabbimizin bizi Salihler arasına katmasını umup durduğumuz halde ne diye Allah'a ve bize gelen gerçeğe inanmayalım ki...? Allah söyledikleri bu sözlerden dolayı onları altlarından ırmaklar akan cennetlerle ödüllendirecektir; onlar orada sürekli olarak kalacaklardır. İşte bu iyilik yapanların mükâfatıdır.'"³³⁴

Vakıa olarak da Yahudilere nispetle Hristiyan'lardan daha çok Müslüman olanlar çıkmaktadır. Yahudiler İslâm'a ve Müslümanlara karşı daha sert ve daha kibirlidirler. Hristiyanlar nispeten biraz daha ılımlıdır. Gerçekte ise

³³⁰ Ra'd, 13/36.

³³¹ İsrâ, 17/107.

³³² Âl-i İmrân, 3/199.

³³³ İbn Kesîr, I, 443; Elmalılı, II, 1265; Sâbûnî, I, 245.

³³⁴ Mâide, 5/82-85.

her iki guruptan da iman etmeyen çoğunluğa göre iman edenler daha azdır. Bunu genelleştirsek tüm insanlık içinde de iman etmeyip hevâ ve hevesâtının peşinde koşanlar daima çoğunluğu teşkil etmektedirler.

*"Sana haberlerini anlatmakta olduğumuz bu ülkelere gelince, gerçekten de elçileri onlara mucizeler getirmişlerdi. Ancak onlar daha önce yalanladıklarına inanacak değillerdi. Allah, gerçeği inkâr edenlerin kalplerini işte böyle mühürler. Gerçekten de Biz onların çoğunda ahde bağlılık görmemiştik; tam tersine onların çoğunu yoldan çıkmış kimseler olarak bulmuştuk."*³³⁵

İsrailoğulları da ahitlerinde durmadılar,³³⁶ Hıristiyanız diyenler de mîsaklarında durmadılar: *"Biz Hıristiyanız' diyenlerden de keşin sözlerini almıştık. Ama onlar da kendilerine hatırlatılan (öğütlerin veya kitabın) bir bölümünü unuttular..."*³³⁷

İşte böyle din konusundaki sözlerini tutmayanlardan Allah Teâla, din emanetini alır. Çünkü bunlar, bu işe ehliyet ve liyakatlerini kaybetmişlerdir. Ehl-i Kitab'dan da Allah din emanetini almıştır, Muhammed ümmetine vermiştir. Onlar da bu emanete sahip çıkmazlarsa, Allahu a'lem sonu kıyamettir.

İnsanlık tarihi içerisinde fitrî ve şer'î sözünde duran, iman eden insanlar da tüm insanlık nüfusuna göre, gene azlığı teşkil etmektedir. İşte İslâm davetini kabule yakın olan bu azınlığı arayıp onlara yönelmek ve yoğunlaşmak gerekiyor. Yoksa insanların çoğu, nefsanî hazlarına ters geldiği için hakkı istemez.³³⁸ İnsanların çoğu düşünmez³³⁹, çoğu gerçeği bilmez,³⁴⁰ çoğu nankördür³⁴¹, çoğu şükretmez³⁴², çoğu saptırır³⁴³, çoğu fâsıktır³⁴⁴, çoğu hakkı işitmez,

³³⁵ A'raf, 7/101-102.

³³⁶ A'raf, 7/169.

³³⁷ Mâide, 5/14.

³³⁸ Zuhruf, 43/78; Mü'minûn, 23/70.

³³⁹ Mâide, 5/103.

³⁴⁰ Yusuf, 12/40.

³⁴¹ İsrâ, 17/89.

³⁴² Bakara, 2/243.

³⁴³ En'am, 6/116.

³⁴⁴ Mâide, 5/59; A'raf, 7/102.

dinlemez.³⁴⁵ Çoğu zanna uyar³⁴⁶, çoğu yalancıdır³⁴⁷, çoğu inanmaz³⁴⁸, çoğu şirk koşan müşriktir.³⁴⁹

Son Söz

Bu araştırmamızın sonunda şuna ulaştık ki Kur'ân-ı Kerim'de Kitap ehline yer verilmesi, hep onların bu son peygamber Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.)'in risâletine iman etmeleri esasına yöneliktir. Kur'ân kıssaları bir taraftan Hz. Peygamberi ve ümmetini teselli ederken bir yandan da bu risâleti ve daveti tebliğde onlara direnç kazandırmaktadır. Gönlümüz, tüm insanlığın Allah'ın bu rahmetine nâil olmalarını ister.

KAYNAK ESERLER

Kur'ân-ı Kerim.

Abdulahad Dâvûd, Tevrat ve İncil'e Göre Hz. Muhammed (s.a.v.), çev. Nusret Çam, Nil a.ş. İzmir, 1988.

Abdulahad Dâvûd,, İncil ve Salib, Mahmut bey matbaası, İstanbul, 1329 h.-1913 m.

el-Âlûsî, Şihâbuddin Mahmûd, Rûhu'l-Maânî fî Tefsîri'l-Kur'ânî'l-Azim ve's-Seb'i Mesânî, Beyrut, Dâru İhyâi't-Turâsî'l-Arabî, tarihsiz.

Ateş, Süleyman, İslâm'a İtirazlar ve Kur'ân-ı Kerim'den Cevaplar, Ankara, 1972.

el-Beydâvî, el-Kâdî Nâsiruddin, Envâru't-Tenzîl ve Esrâru't-Te'vil, Halebî neşri (Celâleyn tefsiri ile birlikte), Mısır, 1968.

Bucaille, Maurice, Kitab-ı Mukaddes, Kur'ân ve Bilim, çev. Suat Yıldırım, İzmir, 1981.

el-Buhârî, Muhammed b. İsmâîl, el-Câmi'u's-Sahîh (Sahîh-i Buhârî), 1315 İstanbul tab'ından ofset, İstanbul, ts.

Tefsîru'l-Celâleyn (Beydâvî Tefsiri'nin hâmişinde), Mısır, 1968.

Elmalılı, Muhammed Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'ân Dili, 2. Baskı, İstanbul, 1959.

³⁴⁵ Fussilet, 41/4; Furkan, 25/44.

³⁴⁶ Yunus, 10/36.

³⁴⁷ Şuara, 26/223.

³⁴⁸ Hûd, 11/17; Yûsuf, 12/103.

³⁴⁹ Rûm, 30/42.

- Hamidullah, Muhammed, *İslâm Peygamberi* (Hayatı ve Eseri), çev. M. Said Mutlu, I. Cilt, I. Baskı, İrfan Yayınevi, İstanbul, 1966.
- Hamidullah, Muhammed, Hz. Peygamber'in altı Orijinal Mektubu, çev. Mehmet Yazgan, Beyan Yayınları, Doğu Ofset, İstanbul, 1970.
- Hamidullah, Muhammed, Resûlullah Muhammed, İrfan yayınevi, İstanbul, 1973.
- İbn Kesîr, Ebu'l-Fida İsmail, Tefsîru'l-Kur'ânî'l-Azîm, Beyrut, 1969.
- Kitâb-ı Mukaddes (Eski ve Yeni Ahit), Kitap-ı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 1988.
- Kuzgun Şaban, Dört İncil Farklılıkları, Çelişkileri, Metinler Matbaacılık, İstanbul, 1991.
- Müjde, İncil'in Çağdaş Türkçe Çevirisi, Yeni Yaşam Yayınları, Zafer Matbaası, İstanbul, 1988.
- Müslim bin Haccâc el-Kuşeyrî, el-Câmi'u's-Sahîh, Mısır, 1374/1955.
- en-Nesefî, Ebu'l-Berekât Abdullah, Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vil, Kahraman Yayınları, İstanbul, 1984.
- er-Rağîb el-İsfahânî, el-Müfredât fi Garibi'l-Kur'ân, Neşreden M. Seyyid el-Keylânî, Dâru'l-Ma'rife, Beyrut, ts.
- er-Râzî, Fahreddin, Tefsîr-i Kebîr, Dâru'l-Fikr, Beyrut, 1410/1990.
- es-Sâbûnî, Muhammed Ali, Safvetü't-Tefâsîr, Batı Almanya, 1402/1981.
- et-Tercüman, Abdullah, Tuhfetü'l-Erîb fi'r-Redd 'alâ Ehli's-Salib Tercemesi, çev. Mehmed Zihni, İstanbul, 1304.
- Tomas İncili, çev. Ekrem Sankçoğlu, 19 Mayıs Üî, İlahiyat Fak. Dergisi, sayı 4, s. 13-25.
- et-Tücbî, Ebû Yahyâ Muhammed bin es-Sumâdîh, Muhtasar min Tefsîri'l-İmam et-Taberî, Mısır, 1390-1970.
- Uygur, Ziya, Tarih Boyunca İnkılaplar, İhtilaller ve Siyonizm, İstanbul, ts.
- Yıldırım, Suat, Mevcut Kaynaklara Göre Hristiyanlık, D. İ. Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1988.
- ez-Zemahşerî, Mahmud bin Ömer, el-Keşşâf an Hakâiki't-Tenzîl, Kahire, 1968.